

2024

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

Anthonomus eugenii

Photograph by Paul M. Choate, University of Florida

Υπουργείο Αγροτικής

Ανάπτυξης & Τροφίμων

Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής

Παραγωγής – Τμήμα Φυτοϋγειονομικού

Ελέγχου

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

Anthonomus eugenii

Αθήνα 2024

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής - Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου
Λεωφ. Α. Συγγρού 150, Καλλιθέα, Τ.Κ. 17671, Αθήνα

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή & στόχοι	5
2. Νομικό πλαίσιο	6
3. Διεθνή Πρότυπα Φυτοϋγειονομικών Μέτρων – ISPMs της Διεθνούς Σύμβασης για την Προστασία των Φυτών (IPPC/FAO)	7
4. Πληροφορίες για τον επιβλαβή οργανισμό προτεραιότητας	8
4.1. Ταξινόμηση	8
4.2. Προέλευση και κατανομή	8
4.3. Μορφολογία	9
4.4. Βιολογία και κύκλος ζωής	11
4.5. Συμπτώματα και βλάβες	12
4.6. Μέσα εισαγωγής και διάδοσης	13
4.7. Έλεγχος	14
5. Ξενιστές	15
6. Ρόλοι και αρμοδιότητες φορέων	15
7. Εκτίμηση κινδύνου	20
8. Προληπτικά μέτρα της ΕΕ για την αποφυγή της εισαγωγής και της διασποράς του <i>T. leucotreta</i>	20
9. Ετήσιο Πρόγραμμα επισκοπήσεων σε περιοχές της χώρας	21
10. Επίσημη επιβεβαίωση κρούσματος του επιβλαβούς οργανισμού - διαδικασίες, ενέργειες και μέτρα	23
11. Μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν στις περιοχές που διαπιστώθηκε επίσημα η παρουσία του επιβλαβούς οργανισμού.	24
12. Μέτρα εξάλειψης και ελέγχου του <i>T. leucotreta</i>	25
13. Ενημέρωση του κοινού, των επαγγελματιών και των ιδιωτών γεωπόνων	27
14. Κυρώσεις σε περίπτωση μη τήρησης της φυτοϋγειονομικής νομοθεσίας.	28
15. Δράσεις κατάρτισης	28
16. Αναγκαίοι οικονομικοί πόροι	29
17. Εθνικό Επίσημο Εργαστήριο Αναφοράς της Χώρας για το <i>Aromia bungii</i>	29
18. Αξιολόγηση και επανεξέταση του σχεδίου έκτακτης ανάγκης	29
19. Κριτήρια για την κήρυξη εξάλειψης / αλλαγής πολιτικής	30
20. Βιβλιογραφία	30
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	31
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	41

1. Εισαγωγή & στόχοι

Το έντομο *Anthonomus eugenii* περιλαμβάνεται στο παράρτημα II μέρος Α του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/2072, για τον καθορισμό ενιαίων όρων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, ως επιβλαβής οργανισμός καραντίνας του οποίου η παρουσία στην Ένωση δεν είναι γνωστή. Επιπλέον, το *Anthonomus eugenii* αναφέρεται ως επιβλαβής οργανισμός προτεραιότητας στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2019/1702 της Επιτροπής, ο οποίος συμπληρώνει τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/2031 με την κατάρτιση του καταλόγου των επιβλαβών οργανισμών προτεραιότητας, οι οποίοι χαρακτηρίζονται, μεταξύ άλλων, από δυνητικές οικονομικές, περιβαλλοντικές ή κοινωνικές επιπτώσεις υψίστης σοβαρότητας στην επικράτεια της Ένωσης.

Στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2019/2072, το σημείο 18 του παραρτήματος VI καθορίζει ειδικές απαιτήσεις για την εισαγωγή στην Ένωση φυτών Solanaceae, πλην των σπόρων, από τρίτες χώρες. Στον ίδιο κανονισμό, το σημείο 72 του παραρτήματος VII καθορίζει ειδικές απαιτήσεις για την εισαγωγή στο έδαφος της Ένωσης καρπών *Capsicum* L. καταγωγής τρίτων χωρών όπου είναι γνωστή η παρουσία του *Anthonomus eugenii*.

Το έντομο *Anthonomus eugenii* είναι ενδημικό των περιοχών γύρω από το Μεξικό και την κεντρική Αμερική. Η εισαγωγή του στις ΗΠΑ και τον Καναδά έχει προκαλέσει σημαντικές ζημιές σε καλλιέργειες πιπεριάς (*Capsicum spp*). Μέχρι σήμερα, έχουν σημειωθεί δύο κρούσματα στην ΕΕ (Ολλανδία - 2012 και Ιταλία - 2013) που απαίτησαν την εφαρμογή αυστηρών μέτρων εκρίζωσης για την εξάλειψη των εγκατεστημένων πληθυσμών από τις εν λόγω χώρες.

Σύμφωνα με το **άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031**, τα κράτη μέλη, **για τις περιοχές στις οποίες δεν έχει ανευρεθεί ο εν λόγω επιβλαβής οργανισμός**, πρέπει να καταρτίζουν και να επικαιροποιούν **σχέδιο έκτακτης ανάγκης για τον συγκεκριμένο επιβλαβή οργανισμό**.

Το παρόν κείμενο αποτελεί το **Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης**, σε εφαρμογή του άρθρου 25 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, που καταρτίστηκε από την Κεντρική Αρμόδια Αρχή για τη Φυτοϋγεία της χώρας (Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της Δ/νσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ) και αποσκοπεί στο να θωρακίσει **τις περιοχές της Χώρας από την εισαγωγή και εξάπλωση του επιβλαβούς οργανισμού *Anthonomus eugenii***.

Το σχέδιο έκτακτης ανάγκης περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- α) τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των φορέων που συμμετέχουν στην εκτέλεση του σχεδίου, σε περίπτωση επίσημα επιβεβαιωμένης παρουσίας ή υπόνοιας παρουσίας του επιβλαβούς οργανισμού.
- β) την πρόσβαση των αρμόδιων αρχών στις εγκαταστάσεις επαγγελματιών, άλλων σχετικών φορέων και φυσικών προσώπων.
- γ) την πρόσβαση των αρμόδιων αρχών, όπου είναι αναγκαίο, στα εργαστήρια, τον εξοπλισμό, το προσωπικό, και τους πόρους που απαιτούνται για την ταχεία και αποτελεσματική εξάλειψη ή, κατά περίπτωση, τον περιορισμό του επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας.
- δ) τα ληπτέα μέτρα για την πληροφόρηση της Επιτροπής, των άλλων κρατών μελών, των ενδιαφερόμενων επαγγελματιών και του κοινού όσον αφορά την παρουσία του επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας και τα μέτρα αντιμετώπισής του.
- ε) τις ρυθμίσεις για την καταγραφή των ευρημάτων όσον αφορά την παρουσία του επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας.

- στ) τις αρχές για τη γεωγραφική οριοθέτηση των οριοθετημένων περιοχών.
- ζ) τα πρωτόκολλα που περιγράφουν τις μεθόδους μακροσκοπικής εξέτασης, δειγματοληψίας και εργαστηριακών δοκιμών (pest survey card).
- η) τις αρχές σχετικά με την κατάρτιση του προσωπικού των αρμόδιων αρχών και, κατά περίπτωση, των φορέων, επαγγελματιών και λοιπών προσώπων.
- θ) τον κατάλογο των κατάλληλων μεθόδων ελέγχου για τον επιβλαβή οργανισμό.

2. Νομικό πλαίσιο

1. Κανονισμός (ΕΕ) 2016/2031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, σχετικά με προστατευτικά μέτρα κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών, την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 228/2013, (ΕΕ) αριθ. 652/2014 και (ΕΕ) αριθ. 1143/2014, και την κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 69/464/ΕΟΚ, 74/647/ΕΟΚ, 93/85/ΕΟΚ, 98/57/ΕΚ, 2000/29/ΕΚ, 2006/91/ΕΚ και 2007/33/ΕΚ
2. Κανονισμός (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την εξασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές και των κανόνων για την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων, την υγεία των φυτών και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, για την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 999/2001, (ΕΚ) αριθ. 396/2005, (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, (ΕΕ) αριθ. 652/2014, (ΕΕ) 2016/429 και (ΕΕ) 2016/2031, των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1/2005 και (ΕΚ) αριθ. 1099/2009 και των οδηγιών του Συμβουλίου 98/58/ΕΚ, 1999/74/ΕΚ, 2007/43/ΕΚ, 2008/119/ΕΚ και 2008/120/ΕΚ και για την κατάργηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004, των οδηγιών του Συμβουλίου 89/608/ΕΟΚ, 89/662/ΕΟΚ, 90/425/ΕΟΚ, 91/496/ΕΟΚ, 96/23/ΕΚ, 96/93/ΕΚ και 97/78/ΕΚ και της απόφασης 92/438/ΕΟΚ του Συμβουλίου (κανονισμός για τους επίσημους ελέγχους)
3. Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2072 της Επιτροπής, της 28ης Νοεμβρίου 2019, για τη θέσπιση ενιαίων όρων για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τα προστατευτικά μέτρα κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 690/2008 της Επιτροπής και την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2018/2019 της Επιτροπής
4. Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1702 της Επιτροπής της 1ης Αυγούστου 2019 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου μέσω της κατάρτισης του καταλόγου των επιβλαβών οργανισμών προτεραιότητας.
5. Ν. 2147/1952 (Α. 155). Περί προλήψεως και καταστολής των ασθενειών και εχθρών των φυτών και περί οργανώσεως τη φυτοπαθολογικής Υπηρεσίας.
6. Το άρθρο 23 του ν. 4691/2020 «Ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του αγροτικού τομέα και άλλες διατάξεις» (Α' 108).
7. ΠΔ 37/2021 (Α' 94). Συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής των κανονισμών (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 095, 7.4.2017, σ. 1 και διορθωτικό ΕΕ L 137, 24.5.2017, σ. 40), για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την εξασφάλιση εφαρμογής των κανόνων για την υγεία των φυτών και (ΕΕ) 2016/2031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 317, 23.11.2016, σ. 4 και

διορθωτικό ΕΕ L317, 1.10.2020, σ. 39), σχετικά με προστατευτικά μέτρα κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών.

8. ΚΥΑ αριθ. 12681/352865/16-12-2021 (Β' 5931). Εξειδίκευση καταμερισμού αρμοδιοτήτων των αρμόδιων αρχών φυτοϋγειονομικού ελέγχου, ορισμός επίσημων υπαλλήλων φυτοϋγειονομικών υπηρεσιών και καθορισμός διαδικασιών για τη διενέργεια των επίσημων φυτοϋγειονομικών ελέγχων και άλλων επίσημων δραστηριοτήτων του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2017 (L 095 και διορθωτικό L 137), που διεξάγονται για την εξακρίβωση της συμμόρφωσης με τη νομοθεσία για τη φυτοϋγεία.

3. Διεθνή Πρότυπα Φυτοϋγειονομικών Μέτρων – ISPMs της Διεθνούς Σύμβασης για την Προστασία των Φυτών (IPPC/FAO)

ISPM No. 4 - Απαιτήσεις για τη δημιουργία περιοχών απαλλαγμένων από επιβλαβείς οργανισμούς.

ISPM No. 5 - Γλωσσάριο φυτοϋγειονομικών όρων

ISPM No. 6 - Κατευθυντήριες γραμμές για την δημιουργία προγραμμάτων επισκοπήσεων για επιβλαβείς οργανισμούς.

ISPM No. 7 - Σύστημα Φυτοϋγειονομικής Πιστοποίησης Εξαγωγών

ISPM No. 8 - Προσδιορισμός της κατάστασης (pest status) ενός επιβλαβούς οργανισμού σε μια περιοχή

ISPM No. 9 - Κατευθυντήριες γραμμές για την υλοποίηση προγραμμάτων εξάλειψη επιβλαβών οργανισμών σε μία περιοχή.

ISPM No. 10 - Απαιτήσεις για τη δημιουργία τόπων ή χώρων παραγωγής απαλλαγμένων από επιβλαβείς οργανισμούς.

ISPM No. 13 - Κατευθυντήριες γραμμές για την κοινοποίηση της λήψης φυτοϋγειονομικών μέτρων σε περιπτώσεις μη συμμορφώσεων καθώς και για την λήψη μέτρων έκτακτης ανάγκης

ISPM No. 14 - Εφαρμογή συστημάτων μετριάσμου του φυτοϋγειονομικού κινδύνου για τη διαχείριση κινδύνων από επιβλαβείς οργανισμούς.

ISPM αριθ. 15 - Ρύθμιση των ξύλινων μέσων συσκευασίας που χρησιμοποιούνται στο διεθνές εμπόριο.

ISPM No. 17 – Διαδικασίες γνωστοποίησης επιβλαβών οργανισμών.

ISPM No. 23 - Κατευθυντήριες γραμμές φυτοϋγειονομικής επιθεώρησης φυτών, φυτικών προϊόντων και λοιπών ρυθμιζόμενων αντικειμένων.

ISPM No. 27 - Διαγνωστικά πρωτόκολλα ρυθμιζόμενων επιβλαβών οργανισμών.

ISPM No. 31 - Μεθοδολογίες για τη δειγματοληψία αποστολών φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων.

4. Πληροφορίες για τον επιβλαβή οργανισμό προτεραιότητας

4.1. Ταξινόμηση

Επιστημονική ονομασία: *Anthonomus eugenii* (Cano, 1894)

Κλάση: Insecta,

Τάξη: Coleoptera,

Οικογένεια: Curculionidae,

Γένος: *Anthonomus*,

Είδος: *Anthonomus eugenii*

Συνώνυμα: *Anthonomochaeta eugenii* (Cano), *Anthonomus aeneotinctus* Champion.

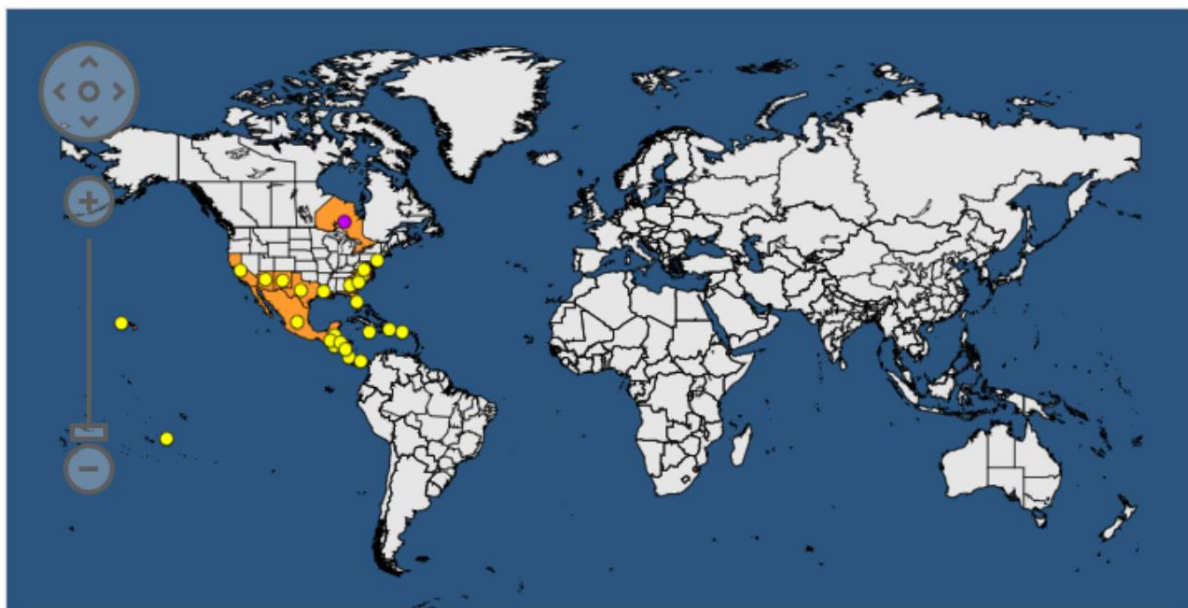
Κωδικός EPPO: ANTHEU

Κοινό όνομα: pepper weevil.

4.2. Προέλευση και κατανομή

Ο επιβλαβής οργανισμός καραντίνας *Anthonomus eugenii* πιθανώς προέρχεται από το Μεξικό ή τις γύρω περιοχές της Κεντρικής Αμερικής από όπου εξαπλώθηκε στην Καραϊβική και στις νότιες πολιτείες των ΗΠΑ. Έχουν αναφερθεί κρούσματα σε θερμοκήπια στη Βρετανική Κολομβία (Καναδάς) το 1992, αλλά το έντομο εκριζώθηκε. Το έντομο βρέθηκε ξανά σε θερμοκήπια στον Καναδά (Οντάριο) το 2009 και το 2010. Στον Καναδά, επαναλαμβανόμενες ετήσιες εξάρσεις του εντόμου δημιουργούν εντοπισμένα παροδικούς πληθυσμούς που προκαλούν σημαντικές ζημιές.

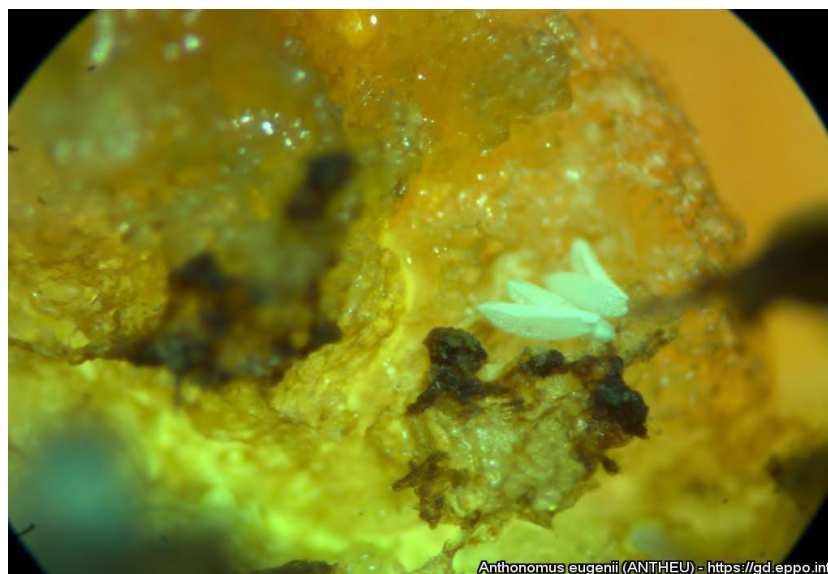
Στην ΕΕ, το έντομο αναφέρθηκε σε θερμοκήπια στην Ολλανδία το 2012 και εξαλείφθηκε με την εφαρμογή των επίσημων φυτοϋγειονομικών μέτρων. Το 2013, το έντομο βρέθηκε στην Ιταλία (επαρχία Λατίνα) σε θερμοκήπια και σε αγρούς. Λήφθηκαν νομοθετικά μέτρα και το έντομο εξαλείφθηκε (Βλέπε εικόνα 1).

Εικόνα 1: Παγκόσμια κατανομή του *Anthonomus eugenii* (Πηγή: Παγκόσμια βάση δεδομένων EPPO, <https://gd.eppo.int>)

4.3. Μορφολογία

Αυγά: Η ωοτοκία μπορεί να αρχίσει εντός δύο ημερών από το ζευγάρωμα. Αρχικά τα αυγά είναι λευκά, αλλά σύντομα αποκτούν κιτρινωπό χρωματισμό. Έχουν σχήμα οβάλ και έχουν μήκος 0,53 mm και πλάτος 0,39 mm. Τα αυγά εναποτίθενται μεμονωμένα κάτω από την επιδερμίδα των οφθαλμών ή των άγουρων καρπών και σπάνια των στελεχών των φυτών ξενιστών του, μέσα με μικρές κοιλότητες ωοτοκίας που δημιουργεί το θηλυκό με τα στοματικά του μόρια. Η κοιλότητα που περιέχει το αυγό σφραγίζεται με ένα ανοιχτό καφέ υγρό που σκληραίνει και σκουραίνει. Τα θηλυκά γενούν αυγά με ρυθμό περίπου πέντε έως επτά αυγά την ημέρα και ο συνολικός αριθμός αυγών ανά θηλυκό κατά μέσο όρο είναι 341 αυγά, ωστόσο υπάρχουν και περιπτώσεις που ο συνολικός αριθμός αυγών ανά θηλυκό μπορεί να φτάσει τα 600 αυγά. Η μέση περίοδος επώασης είναι 4,3 ημέρες, με εύρος από τρεις έως πέντε ημέρες (Βλέπε εικόνα 2).

Εικόνα 2: Αυγά μέσα σε καρπό *Capsicum annuum* (πηγή: EPPO).

Προνύμφες: Η ανάπτυξη των προνυμφών του *Anthonomus eugenii* περιλαμβάνει 3 στάδια. Οι προνύμφες είναι λευκού έως γκρι χρώματος, με κιτρινωπό καφέ κεφάλι. Δεν έχουν θωρακικά πόδια και έχουν λίγες μεγάλες τρίχες. Οι προνύμφες εμφανίζουν κανιβαλιστικές τάσεις, και συνήθως, όταν αναπτύσσονται εντός των οφθαλμών, επιβιώνει και αναπτύσσεται μόνο μία, ενώ όταν αναπτύσσονται εντός μεγαλύτερων καρπών είναι συνήθης η παρατήρηση μεγαλύτερου αριθμού προνυμφών. Οι προνύμφες πρώτου σταδίου έχουν μήκος περίπου 1 mm (εύρος 0,8-1,5 mm). Οι προνύμφες δευτέρου σταδίου έχουν μήκος περίπου 1,9 mm (εύρος 1,3 έως 2,6 mm). Οι προνύμφες τρίτου σταδίου έχουν μήκος περίπου 3,3 mm (εύρος 2,2 έως 5,0 mm). Ο μέσος χρόνος ανάπτυξης των προνυμφών είναι περίπου 1,7, 2,2 και 8,4 ημέρες για τα στάδια 1, 2 και 3, αντίστοιχα. Ο αριθμός ημερών ανάπτυξης του τρίτου προνυμφικού σταδίου περιλαμβάνει και το χρονικό διάστημα που απαιτείται (περίπου 4,9 ημερών) κατά την οποία η προνύμφη δημιουργεί ένα νυμφικό κελί από πρωκτικές εκκρίσεις (Βλέπε εικόνα 3).

Εικόνα 3: Προνύμφη μέσα σε καρπό *Capsicum annuum* (πηγή: University of Florida).

Νύμφη: Η νύμφη (pupa) βρίσκεται μέσα στον καρπό ή το άνθος. Η νύμφη μοιάζει με το ενήλικο σε μορφή, με τη διαφορά ότι τα φτερά δεν είναι πλήρως αναπτυγμένα και μεγάλες πλάκες βρίσκονται στον προθώρακα και στην κοιλιά. Η νύμφη είναι λευκή αρχικά, αλλά τελικά γίνεται κιτρινωπή με καστανά μάτια. Η μέση διάρκεια του σταδίου της νύμφης είναι 4,7 ημέρες (εύρος τρεις έως έξι ημέρες) (Βλέπε εικόνα 4).

Εικόνα 4: Νύμφη μέσα σε καρπό *Capsicum annuum* (πηγή: EPPO, 2020).

Ενήλικο: Το ενήλικο εξέρχεται από το νυμφικό κελί τρεις έως τέσσερις ημέρες μετά τον σχηματισμό του. Μια καθαρή, στρογγυλή οπή σηματοδοτεί την έξοδο του ενήλικου εντόμου από το μπουμπούκι ή τον καρπό. Το χρώμα του ενήλικου μπορεί να ποικίλει από σκούρο καφέ έως σχεδόν μαύρο. Ο θώρακας και τα έλυτρα καλύπτονται με μικρά κιτρινωπά λέπια που τελικά γίνονται λευκά με την πάροδο του χρόνου ή σε νεκρά άτομα. Το ενήλικο έχει σχήμα οβάλ και ποικίλλει από 2,0 έως 3,5 mm σε μήκος και 1,5 έως 1,8 mm σε πλάτος. Το σώμα είναι έντονα τοξωτό και με μακρύ, στιβαρό ρύγχος όπως είναι χαρακτηριστικό αυτού του γένους. Οι κεραίες είναι μακριές και εμφανώς διευρυμένες στο άκρο. Κάθε μηρός (femora) φέρει ένα κοφτερό εξάρτημα σαν δόντι. Η τροφική δραστηριότητα των ενηλίκων ξεκινά αμέσως μετά την εμφάνισή τους. Τα αρσενικά παράγουν φερομόνη συνάθροισης που προσελκύει και τα δύο φύλα (Βλέπε εικόνα 5).

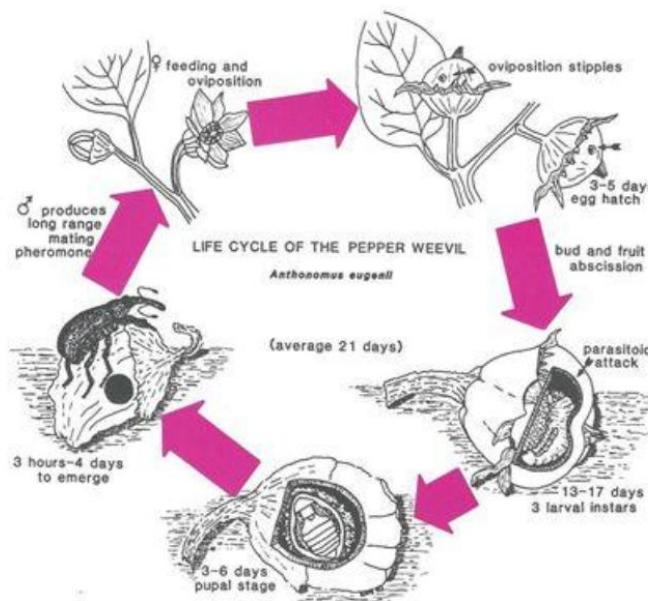

Εικόνα 5: Ενήλικο του *Anthonomus eugenii* (πηγή: EFSA).

4.4. Βιολογία και κύκλος ζωής

Το *Anthonomus eugenii* προσβάλλει κυρίως τα καλλιεργούμενα είδη *Capsicum*. Τα αρσενικά και τα θηλυκά έλκονται από πτητικές ουσίες που αναδύουν ανθοφόρα και καρποφόρα φυτά πιπεριάς, φυτά που έχουν υποστεί ζημιά καθώς και από φερομόνες συνάθροισης που εκλύουν τα αρσενικά άτομα του εντόμου. Τα ενήλικα τρέφονται με οφθαλμούς, άνθη, καρπούς και φύλλα. Τα θηλυκά προτιμούν νεαρούς καρπούς για τη διατροφή και την ωτοκία τους, αλλά μπορούν επίσης να χρησιμοποιήσουν ανθοφόρους οφθαλμούς, ανοιχτά άνθη και ώριμους καρπούς για ωτοκία. Σε κάθε οπή ωτοκίας τοποθετείται μόνο ένα αυγό. Οι προνύμφες τρέφονται με σπόρους και άλλους ιστούς στο εσωτερικό του αναπτυσσόμενου καρπού, όπου και νυμφώνονται. Τα ενήλικα αναπτύσσονται και μπορεί να παραμείνουν προστατευμένα στο εσωτερικό του καρπού για αρκετές ημέρες πριν εξέλθουν από τον καρπό μέσω δημιουργίας οπής εξόδου (Βλέπε εικόνα 6). Ως αποτέλεσμα της τροφικής δραστηριότητας του εντόμου, οι καρποί μπορεί να παραμορφωθούν και να αποχρωματιστούν, να ωριμάσουν πρόωρα ή να πέσουν πρόωρα.

Το *Anthonomus eugenii* αναπτύσσει πολλές γενιές το χρόνο, ανάλογα με τις θερμοκρασίες του περιβάλλοντος. Το έντομο έχει χαμηλότερο κατώφλι και βέλτιστη θερμοκρασία για την ανάπτυξή του τους 10°C και 30°C περίπου, αντίστοιχα. Σε θερμές συνθήκες (27°C) το έντομο χρειάζεται περίπου δύο εβδομάδες για να ολοκληρώσει τον βιολογικό του κύκλο. Ο βιολογικός κύκλος του εντόμου συμπληρώνεται σε τρεις εβδομάδες στους 21°C και σε έξι εβδομάδες σε δροσερότερες συνθήκες (15°C).

Εικόνα 6: Σχηματική αναπαράσταση του κύκλου ζωής του *Anthonomus eugenii* (Πηγή: EFSA)

4.5. Συμπτώματα και βλάβες

Όσον αφορά τα συμπτώματα που προκαλούνται από το *Anthonomus eugenii*, τα περισσότερα είναι αποτέλεσμα της τροφικής δραστηριότητας του εντόμου. Τα ενήλικα τρέφονται με φύλλα, λουλούδια, μίσχους και καρπούς, προκαλώντας κηλιδώσεις και εσωτερική βλάβη στους καρπούς. Στα μπουμπούκια ανθέων, τρέφονται με τους ιστούς που σχηματίζουν τους στήμονες και τους ανθήρες. Τα αρχικά συμπτώματα δεν είναι συγκεκριμένα. Πρόκειται για μικρές τρύπες σε άγουρους καρπούς και κυκλικές ή ωοειδείς οπές με διάμετρο 2 έως 5 mm στα φύλλα. Το τελευταίο μπορεί να συγχέεται με αυτά που προκαλούνται από γυμνοσάλιαγκες ή κάμπιες. Οι καρποί της πιπεριάς μπορεί να φαίνονται υγιείς, ενώ το έντομο είναι εντός τους και τρέφεται από αυτούς. Στους καρπούς, συμπτώματα τροφικής δραστηριότητας του εντόμου είναι πιο συχνά ορατά στην κορυφή τους, καθώς τα ενήλικα θηλυκά προτιμούν αυτή την περιοχή.

Οι οπές που δημιουργούνται από τη τροφική δραστηριότητα του ενήλικου είναι αρκετά παρόμοιες με εκείνες που δημιουργούνται για την ωτοκία, αλλά μεγαλύτερες. Με την αύξηση του πληθυσμού του *A. eugenii*, τα συμπτώματα γίνονται πιο άφθονα.

Ως αποτέλεσμα της σίτισης και της ανάπτυξης του εντόμου μέσα στους καρπούς, είναι αυτοί να ωριμάζουν πρόωρα και να πέφτουν νωρίς.

Όσον αφορά τα συμπτώματα που προκαλούνται από τις προνύμφες, αυτά αφορούν σε παραμορφωμένους καρπούς, με αποχρωματισμό, σκοτεινό εσωτερικό, πρόωρη ωρίμανση και πιθανή πτώση. Οι προνύμφες τρέφονται με σπόρους και άλλους ιστούς των καρπών και των μπουμπουκιών. Εκτός από την άμεση βλάβη που προκαλείται από αυτό το έντομο, τα τραύματα επιτρέπουν την είσοδο του μύκητα *Alternaria alternata*, ο οποίος μπορεί να αναπτυχθεί εσωτερικά και να προκαλέσει σήψη καρπών (Βλέπε εικόνες 7, 8).

Εικόνα 7: Βλάβες που προκλήθηκαν από *Anthonomus eugenii* στους καρπούς του *Capsicum* sp. (πηγή: EPPO, 2020).

Εικόνα 8: Βλάβη που προκλήθηκε από ενήλικο *Anthonomus eugenii* (πηγή: EPPO).

4.6. Μέσα εισαγωγής και διάδοσης

Το έντομο από μόνο του δεν μπορεί να μετακινηθεί σε μεγάλες αποστάσεις καθώς δεν έχει μεγάλη ικανότητα πτήσης. Η μέγιστη απόσταση που μπορούν να καλύψουν τα ενήλικα του *A. eugenii* είναι περίπου 2 χλμ/έτος, αλλά μπορεί η απόσταση αυτή να είναι μεγαλύτερη με τη βοήθεια του ανέμου.

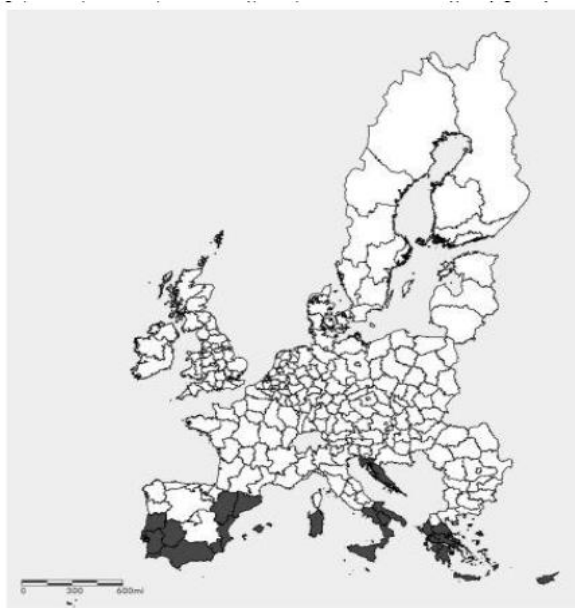
Το *Anthonomus eugenii* μπορεί επίσης να εισαχθεί σε μία περιοχή μέσω της μεταφοράς μολυσμένων καρπών, φυτών-ξενιστών και άλλου φυτικού υλικού. Αυτό το μέσο διάδοσης είναι ίσως το πιο κοινό, καθώς αυτό το έντομο είναι δύσκολο να ανιχνευθεί και οι συνθήκες μεταφοράς είναι απίθανο να επηρεάσουν την επιβίωσή του.

Το *Anthonomus eugenii* μπορεί να μεταφερθεί σε φρέσκους καρπούς, μπουμπούκια ανθέων και περιστασιακά σε ποδίσκους και είναι δύσκολο να ανιχνευθεί όταν το έντομο βρίσκεται στα αρχικά στάδια του βιολογικού του κύκλου. Τα ενήλικα του εντόμου είναι σε θέση να επιβιώσουν σε παρατεταμένες ψυχρές συνθήκες (2 έως 5°C), για περισσότερο από τρεις εβδομάδες.

Το *Anthonomus eugenii* δεν εμφανίζει διάπαυση και επομένως απαιτεί τη συνεχή παρουσία φυτών ξενιστών. Το είδος είναι πιθανό να εγκατασταθεί σε θερμοκήπια με καλλιέργεια καρπών *Capsicum* spp. (το έντομο μπορεί, ωστόσο, να εξαλειφθεί από το θερμοκήπιο όταν η καλλιέργεια αφαιρεθεί πλήρως) και σε εξωτερικούς χώρους σε περιοχές υπαίθριας παραγωγής καρπών *Capsicum* spp. Ελλείψει καλλιέργειας *Capsicum* spp., τα άγρια είδη *Solanum* spp. μπορούν να είναι εναλλακτικοί ξενιστές.

Το *Anthonomus eugenii* είναι είδος ικανό να εγκατασταθεί στην ΕΕ, σε περιοχές όπου τα φυτά *Capsicum* spp. και *Solanum melongena* καλλιεργούνται σε θερμοκήπια, με σχεδόν συνεχείς κύκλους παραγωγής. Έχει επίσης τη δυνατότητα να εγκατασταθεί σε εξωτερικούς χώρους, σε περιοχές που

βρίσκονται στη νότια Ισπανία, τη νότια Πορτογαλία, τις Αζόρες, τη Μαδέρα, τη νότια Ιταλία, τη Μάλτα, τη νότια Ελλάδα και την Κύπρο (Βλέπε εικόνα 9).

Εικόνα 9: Περιοχές πιθανής εγκατάστασης του εντόμου *Anthonomus eugenii* στην ΕΕ και σε υπαίθριου χώρους (Πηγή: EFSA)

4.7. Έλεγχος

Εάν ανιχνευθεί η παρουσία του *Anthonomus eugenii* στην εθνική επικράτεια θα καταρτιστεί αμέσως σχέδιο δράσης [σε εφαρμογή του άρθρου 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031], το οποίο θα περιλαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ελέγχου σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία, λαμβάνοντας υπόψη ιδιαιτέρως τις πρόνοιες των άρθρων 17 και 18 καθώς και του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031. Παρ' όλα αυτά, εδώ είναι μερικά από τα μέτρα ελέγχου που υιοθετήθηκαν σε άλλες περιοχές του πλανήτη όπου το έντομο εμφανίζεται ήδη.

Στις περιοχές του πλανήτη όπου υπάρχει το έντομο, καταπολεμάται με τους εξής τρόπους:

Παρακολούθηση της καλλιέργειας για έγκαιρη διαπίστωση της παρουσίας. Παρακολούθηση της καλλιέργειας μπορεί να γίνει με μακροσκοπικούς ελέγχους των φυτών (οφθαλμούς, καρπούς) ή με κίτρινες κολλητικές παγίδες. Οι παγίδες πρέπει να τοποθετούνται 10 έως 60 cm πάνω από το έδαφος.

Εντομοκτόνα. Τα εντομοκτόνα εφαρμόζονται συνήθως στο φύλλωμα ανά τακτά χρονικά διαστήματα μόλις αρχίσουν να σχηματίζονται διογκώνονται οι ανθοφόροι οφθαλμοί. Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δίνεται στην διαχείριση της ανθεκτικότητας του εντόμου σε ομάδες εντομοκτόνων. Για την εξάλειψη των ενήλικων εντόμων του *Anthonomus eugenii* μέσω της εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων, οι επεμβάσεις πρέπει να πραγματοποιούνται στην προσβεβλημένη περιοχή, σε όλους τους ξενιστές, το πρωί και νωρίς το απόγευμα. Προνύμφες που βρίσκονται εντός καρπών δεν είναι εύκολο να καταπολεμηθούν με τη διενέργεια ψεκασμών. Τα εντομοκτόνα που παρουσιάζουν πιθανή αποτελεσματικότητα στον έλεγχο αυτού του παρασίτου και αναφέρονται στη βιβλιογραφία είναι: spinosad, azadirachtin, betacyfluthrin, deltamethrin και lambdacyhalothrin. Σε κάθε περίπτωση η χρήση εντομοκτόνων πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στην εθνική και κοινοτική νομοθεσία περί εγκρίσεως, διαθέσεως στην αγορά και εφαρμογής των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Βιολογικός Έλεγχος. Μια άλλη επιλογή για τον έλεγχο αυτού του εντόμου είναι η χρήση βιολογικών παραγόντων, δηλαδή η χρήση παρασιτοειδών εντόμων που ανήκουν στην τάξη Hymenoptera.

Το *Anthonomus eugenii* μπορεί να αναπαραχθεί σε διάφορα είδη των γενών *Capsicum* και *Solanum*. Επιπλέον, τα ενήλικα μπορούν να τρέφονται ευκαιριακά σε αρκετά είδη της οικογένειας Solanaceae, αλλά δεν αναπαράγονται σε αυτά. Τα είδη του γένους *Capsicum* είναι οι προτιμώμενοι ξενιστές και οι κύριοι ξενιστές του εντόμου και μεταξύ των ειδών που χρησιμοποιούνται σε εμπορική κλίμακα είναι τα *Capsicum annuum* και *C. frutescens*. Το έντομο έχει τη δυνατότητα να προκαλέσει μεγάλη οικονομική ζημιά σε καλλιέργειες πιπεριάς. Μεταξύ των ειδών του γένους *Solanum*, το *Solanum melongena* (μελιτζάνα) είναι ο ξενιστής στον οποίο το έντομο μπορεί να προκαλέσει σημαντική ζημιά. Τα είδη *Solanum lycopersicum* (τομάτα) και *S. tuberosum* (πατάτα) χρησιμοποιούνται από τα έντομα για σίτιση, αλλά δεν αναπαράγονται σε αυτά.

```

graph TD
    ΥΠΑΑΤ[Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής  
Τμήμα Φυτογυγιονομικού Ελέγχου  
(ΥΠΑΑΤ)]
    Εργαστήρια[Επίσημα Εργαστήρια]
    ΥΠΕΡΕΝ[Διεύθυνση Προστασίας Δασών  
Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας]
    ΠΚΠ[Περιφερειακά Κέντρα  
Προστασίας Φυτών  
(ΥΠΑΑΤ)]
    ΔΑΟΚ[ΔΑΟΚ  
(Περιφερειακές Ενότητες)]
    ΤΑΕ[Τμήματα Αγροτικής  
Ανάπτυξης και Ελέγχων  
(ΥΠΑΑΤ)]
    ΔΥ[Δασικές υπηρεσίες  
(Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας)]
    ΣΣΕ[ΣΣΕ (BCP)]
    ΣΕ[ΣΕ (CP)]
    ΕΕ[Επίσημοι έλεγχοι  
+  
Λήψη μέτρων]
    ΔΑΟΚ_ΕΛ[✓ Οπωρώνες  
✓ Περιαστικό & αστικό  
πράσινο  
✓ Μονάδες παραγωγής  
(αγροί / θερμοκήπια)  
✓ Λαχαναγορές]
    ΤΑΕ_ΕΛ[✓ Φυτώρια  
✓ Garden centers  
✓ Κεντρικές αναγορές]
    ΔΥ_ΕΛ[✓ Δάση  
✓ Δασικά φυτώρια]

    ΥΠΑΑΤ --> Εργαστήρια
    ΥΠΑΑΤ --> ΥΠΕΡΕΝ
    ΥΠΑΑΤ --> ΠΚΠ
    ΥΠΑΑΤ --> ΔΑΟΚ
    ΥΠΑΑΤ --> ΤΑΕ
    ΥΠΑΑΤ --> ΔΥ
    ΔΑΟΚ --> ΣΣΕ
    ΔΑΟΚ --> ΣΕ
    ΔΑΟΚ --> ΔΑΟΚ_ΕΛ
    ΤΑΕ --> ΤΑΕ_ΕΛ
    ΔΥ --> ΔΥ_ΕΛ
    ΕΕ --> ΣΣΕ
    ΕΕ --> ΣΕ
    ΕΕ -.-> ΔΑΟΚ_ΕΛ
    ΣΣΕ -.-> ΔΑΟΚ_ΕΛ
    ΣΕ -.-> ΔΑΟΚ_ΕΛ
    
```

Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής
Τμήμα Φυτογυγιονομικού Ελέγχου
(ΥΠΑΑΤ)

Επίσημα Εργαστήρια

Διεύθυνση Προστασίας Δασών
Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Περιφερειακά Κέντρα
Προστασίας Φυτών
(ΥΠΑΑΤ)

ΔΑΟΚ
(Περιφερειακές Ενότητες)

Τμήματα Αγροτικής
Ανάπτυξης και Ελέγχων
(ΥΠΑΑΤ)

Δασικές υπηρεσίες
(Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας)

ΣΣΕ (BCP)

ΣΕ (CP)

Επίσημοι έλεγχοι
+
Λήψη μέτρων

Μετά από αίτημα
των ΔΑΟΚ

✓ Οπωρώνες
✓ Περιαστικό & αστικό
πράσινο
✓ Μονάδες παραγωγής
(αγροί / θερμοκήπια)
✓ Λαχαναγορές

✓ Φυτώρια
✓ Garden centers
✓ Κεντρικές αναγορές

✓ Δάση
✓ Δασικά φυτώρια

ΣΣΕ: Συνοριακοί Σταθμοί Ελέγχου, ΣΕ: Σημεία Ελέγχου

Διάγραμμα 1. Οργανωτική δομή και αρμοδιότητες.

- 15 | Σελίδα

- i. Καταρτίζει τα σχέδια έκτακτης ανάγκης και τα σχέδια δράσης των άρθρων 25 και 27 αντίστοιχα του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, για τους επιβλαβείς οργανισμούς προτεραιότητας στην επικράτεια, τα οποία εγκρίνονται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
- ii. Συντονίζει την εφαρμογή τους σε συνεργασία με τις υπόλοιπες αρμόδιες αρχές ή εφόσον απαιτείται σε συνεργασία με άλλα Κράτη μέλη.
- iii. Ενημερώνει την Επιτροπή, τα Κράτη μέλη και τις τρίτες χώρες για την παρουσία επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας.
- iv. Συντονίζει τις δράσεις επικοινωνίας (π.χ. τηλεόραση, ραδιόφωνο, εφημερίδες, διαδίκτυο, κτλ) σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο.

2) Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου (ΠΚΠΦΠ&ΦΕ του ΥΠΑΑΤ):

- i. Διενεργούν τους επίσημους ελέγχους, σύμφωνα με τα άρθρα 44 έως 64 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 στους Συνοριακούς Σταθμούς Ελέγχου (ΣΣΕ) και στα Σημεία Ελέγχου (ΣΕ).
 - ✓ Χρησιμοποιούν και ανταλλάσσουν πληροφορίες, στοιχεία και έγγραφα που απαιτούνται για την διενέργεια των επισήμων ελέγχων, μέσω του IMSOC.
 - ✓ Λαμβάνουν τα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 55, 65 έως 72, 137 και 138 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 και στο παράρτημα II του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, όταν υπάρχει υπόνοια μη συμμόρφωσης ή όταν διαπιστώνεται μη συμμόρφωση με τη νομοθεσία για τη φυτοϋγεία
 - ο Ειδικότερα, σε περίπτωση υποψίας ή επιβεβαιωμένης παρουσίας επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για τον περιορισμό της πιθανότητας διαφυγής του οργανισμού και επιπλέον ενημερώνουν άμεσα την κεντρική αρμόδια αρχή (Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ, Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου).
- ii. Εφόσον ζητηθεί, μετά από έγγραφο αίτημα των ΔΑΟΚ των οικείων ΠΕ και τη σύμφωνη γνώμη της κεντρικής αρμόδιας αρχής, οι Επίσημοι Υπάλληλοι Φυτοϋγειονομικών Υπηρεσιών (ΕΥΦΥ) που υπηρετούν στα ΠΚΠΦΠ&ΦΕ μπορούν να ασκούν τα καθήκοντα των ΕΥΦΥ που υπηρετούν στα Τμήματα Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου των ΔΑΟΚ των ΠΕ.

3) Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ των Περιφερειακών Ενοτήτων):

- i. Διενεργούν τους επίσημους ελέγχους, σύμφωνα με τα άρθρα 44 έως 64 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 στους Συνοριακούς Σταθμούς Ελέγχου (ΣΣΕ) και στα Σημεία Ελέγχου (ΣΕ), στους συνοριακούς σταθμούς φυτοϋγειονομικού ελέγχου του μέρους Α' του παραρτήματος του Π.Δ. 37/2021, εκτός από τους συνοριακούς σταθμούς φυτοϋγειονομικού ελέγχου των ΠΕ Αργολίδος, Αχαΐας, Ηρακλείου, Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων, Καβάλας, Μαγνησίας και της Περιφέρειας Αττικής
 - ✓ Χρησιμοποιούν και ανταλλάσσουν πληροφορίες, στοιχεία και έγγραφα που απαιτούνται για την διενέργεια των επισήμων ελέγχων, μέσω του IMSOC.
 - ✓ Λαμβάνουν τα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 55, 65 έως 72, 137 και 138 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 και στο παράρτημα II του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, όταν υπάρχει υπόνοια μη συμμόρφωσης ή όταν διαπιστώνεται μη συμμόρφωση με τη νομοθεσία για τη φυτοϋγεία

- ο Ειδικότερα, σε περίπτωση υποψίας ή επιβεβαιωμένης παρουσίας επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για τον περιορισμό της πιθανότητας διαφυγής του οργανισμού και επιπλέον ενημερώνουν άμεσα (με όλους του δυνατούς τρόπους: τηλεφωνικά, email, TRACES NT) την κεντρική αρμόδια αρχή (Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ, Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου).
- ii. Διενεργούν τους επίσημους ελέγχους των άρθρων 9, 10 και 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/625, σύμφωνα με τα άρθρα 11 ως 14 του ίδιου Κανονισμού σε φυτά, φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα, εκτός από φυτά προς φύτευση. Οι επίσημοι έλεγχοι γίνονται σε:
 - ✓ Οπωρώνες
 - ✓ Περιαστικό και αστικό πράσινο
 - ✓ Μονάδες παραγωγής (π.χ. αγροί, θερμοκήπια) που δεν αφορούν φυτά προς φύτευση
 - ✓ Λαχαναγορές
- iii. Διενεργούν τις επισκοπήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 22, 24 και 34 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031.
- iv. Συλλέγουν όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται προκειμένου να διαπιστωθεί από τη μία πλευρά η προέλευση του κρούσματος, και από την άλλη η πιθανή εξάπλωση και διάδοσή του (trace back and forward).
- v. Σε περίπτωση επιβεβαιωμένης παρουσίας επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας πραγματοποιούν άμεσα επισκόπηση προσδιορισμού της έκτασης της προσβολής (delimiting survey) από τον επιβλαβή οργανισμό καραντίνας. Η μεθοδολογία που ακολουθείται καθώς και ο συντονισμός της διαδικασίας καθορίζεται κάθε φορά από το τμήμα φυτοϋγειονομικού ελέγχου του ΥΠΑΑΤ σε συνεργασία με το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο.
- vi. Μετά την ολοκλήρωση του delimiting survey, οριοθετούν χωρίς καθυστέρηση την «οριοθετημένη περιοχή».
- vii. Επιβλέπουν και συντονίζουν τις δράσεις που σχετίζονται, είτε με τον περιορισμό (containment), είτε και την εκρίζωση (eradication) του επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας, καθώς και την ασφαλή διαχείριση του προσβεβλημένου υλικού.
- viii. Δράσεις επικοινωνίας και ενημέρωσης:
 - ✓ Προληπτικές δράσεις (πριν την ανίχνευση επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας):
 - ο Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση του κοινού (π.χ. εισαγωγείς, παραγωγοί και ενώσεις παραγωγών, φυτωριούχοι, σχετικές επιχειρήσεις, κάτοικοι) με ενημερωτικά φυλλάδια, αφίσες, αρθογραφία σε εκλαϊκευμένα περιοδικά καθώς και στον ημερήσιο τύπο, παρουσίαση σχετικών κειμένων στα τοπικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, συνεντεύξεις σε ΜΜΕ, ενημερωτικές ημερίδες για το ευρύ κοινό και εξειδικευμένες για τους επαγγελματίες.
 - ✓ Εφόσον υπάρχει υποψία παρουσίας επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας:
 - ο Ενημερώνουν άμεσα την κεντρική αρμόδια αρχή (Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ, Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου).
 - ο Ενημερώνουν άμεσα όλους τους εμπλεκόμενους (π.χ. επαγγελματίες, πολίτες) με κάθε πρόσφορο μέσο.
 - ✓ Μετά την επιβεβαίωση της παρουσίας επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας:

- ο Εξασφαλίζουν ότι οποιοδήποτε πρόσωπο έχει υπό την κατοχή του φυτά τα οποία μπορεί να μολυνθούν από το συγκεκριμένο οργανισμό, ενημερώνεται αμέσως για την παρουσία του, τις πιθανές συνέπειες και τους κινδύνους και τα μέτρα τα οποία πρέπει να ληφθούν.
- ο Παροχή πληροφόρησης προς τα τοπικά, εθνικά και διεθνή μέσα ενημέρωσης (π.χ. εφημερίδες, περιοδικά, ραδιόφωνο, τηλεόραση, ηλεκτρονικά ειδησεογραφικά sites, κτλ).

4) Τμήματα Αγροτικής Ανάπτυξης και Ελέγχων των Διευθύνσεων Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ (ΤΑΑΕ)

- i. Διενεργούν τους επίσημους ελέγχους των άρθρων 9, 10 και 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/625, σύμφωνα με τα άρθρα 11 ως 14 του ίδιου Κανονισμού σε φυτά προς φύτευση. Οι επίσημοι έλεγχοι γίνονται σε:
 - ✓ Φυτώρια
 - ✓ Gardens centers
 - ✓ Κεντρικές αναγορές
 - ✓ Στους επαγγελματίες που διακινούν φυτά προς φύτευση μέσω συμβάσεων πωλήσεων εξ' αποστάσεως στην περιοχή ευθύνης τους
- ii. Οι αρμοδιότητές τους περιορίζονται εντός των χώρων που γίνεται η παραγωγή των φυτών προς φύτευση. Πιο συγκεκριμένα, εντός των χώρων αυτών:
 - ✓ Διενεργούν τις επισκοπήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 22, 24 και 34 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, σε φυτά προς φύτευση.
 - ✓ Διενεργούν τον έλεγχο ιχνηλασιμότητας (trace back and forward) προκειμένου να διαπιστωθεί από τη μία πλευρά η προέλευση του κρούσματος, και από την άλλη η πιθανή εξάπλωση και διάδοσή του.
 - ✓ Σε περίπτωση επιβεβαιωμένης παρουσίας επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας η συμμετοχή τους στις επισκοπήσεις προσδιορισμού της έκτασης της προσβολής (delimiting surveys) από τον επιβλαβή οργανισμό καραντίνας περιορίζεται εντός του χώρου των επιχειρήσεων που παράγουν φυτά προς φύτευση. Η μεθοδολογία που ακολουθείται καθώς και ο συντονισμός της διαδικασίας καθορίζεται κάθε φορά από το τμήμα φυτοϋγειονομικού ελέγχου του ΥΠΑΑΤ σε συνεργασία με το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο.
 - ✓ Επιβλέπουν και συντονίζουν τις δράσεις που σχετίζονται, με την εκρίζωση (eradication) του επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας, καθώς και την ασφαλή διαχείριση του προσβεβλημένου υλικού.
 - ✓ Συντονίζουν και διευκολύνουν το έργο των συνεργείων καταστροφής και ψεκασμού, σύμφωνα πάντα με τις οδηγίες που έχουν λάβει από την ομάδα διαχείρισης έκτακτης ανάγκης.
 - ✓ Διενεργούν επιθεωρήσεις για την εξακρίβωση της εφαρμογής των φυτοϋγειονομικών μέτρων που πρέπει να λάβουν οι επηρεαζόμενες επιχειρήσεις.
- iii. Δράσεις επικοινωνίας και ενημέρωσης:
 - ✓ Προληπτικές δράσεις (πριν την ανίχνευση επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας):
 - ο Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση των επαγγελματιών (π.χ. εισαγωγείς, παραγωγοί και ενώσεις παραγωγών, φυτωριούχοι, σχετικές επιχειρήσεις) με ενημερωτικά φυλλάδια, αφίσες, αρθογραφία σε εκλαϊκευμένα περιοδικά

καθώς και στον ημερήσιο τύπο, παρουσίαση σχετικών κειμένων στα τοπικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, συνεντεύξεις σε ΜΜΕ, ενημερωτικές ημερίδες για το ευρύ κοινό και εξειδικευμένες για τους επαγγελματίες.

- ✓ Εφόσον υπάρχει υποψία παρουσίας επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας:
 - Ενημερώνουν άμεσα την κεντρική αρμόδια αρχή (Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ, Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου).
 - Ενημερώνουν άμεσα όλους τους εμπλεκόμενους επαγγελματίες με κάθε πρόσφορο μέσο.
 - Αφού ολοκληρώσουν τις προηγούμενες δύο δράσεις αναμένουν περαιτέρω οδηγίες από την ομάδα διαχείρισης έκτακτης ανάγκης.
- ✓ Μετά την επιβεβαίωση της παρουσίας επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας:
 - Εξασφαλίζουν ότι οποιοσδήποτε επαγγελματίας έχει υπό την κατοχή του φυτά προς φύτευση τα οποία μπορεί να μολυνθούν από το συγκεκριμένο οργανισμό, ενημερώνεται αμέσως για την παρουσία του, τις πιθανές συνέπειες και τους κινδύνους και τα μέτρα τα οποία πρέπει να ληφθούν.

Ειδικά σε ότι αφορά την πρόσβαση των αρμόδιων αρχών στις εγκαταστάσεις επαγγελματιών, άλλων σχετικών φορέων και φυσικών προσώπων, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 6 του Ν. 2147/1952 (Α'155) που προβλέπουν τα εξής:

- «.....1. Πάς εντεταλμένος την εκτέλεσιν των περί φυτοϋγεινής εποπτείας της γεωργικής παραγωγής διατάξεων του παρόντος Νόμου ή των εκτελεστικών αυτού διατάξεων δύναται να εισέρχεται ελευθέρως εις οιασδήποτε καλλιέργειας, φυτείας, αποθήκας ή εγκαταστάσεις εις ας έχει λόγους να πιστεύη ότι υπάρχουν εχθροί και ασθένειαι των φυτών ή προς εξακρίβωσιν της υπάρξεως ή μη τοιούτων ή και προς εκτέλεσιν των υπό του παρόντος Νόμου ή των εκτελεστικών αυτού διατάξεων οριζομένων μέτρων και να λαμβάνη δείγματα των ασθενειών και εχθρών των φυτών ως και των υπ'αυτών προσβεβλημένων, μεμολυσμένων ή υπόπτων προσβολής ή μόλυνσεως φυτών, επικαλούμενος εν ανάγκη την συνδρομήν των δημοτικών και αστυνομικών Αρχών, ήτις δέον να παρέχεται απροφασίστως. Του αυτού δικαιώματος απολαμβάνει και το εκ των ως άνω υπαλλήλων εξαρτώμενον προσωπικόν δια την έρευναν ή την εφαρμογήν των σχετικών μέτρων.
2. Οι κατά τα ανωτέρω εντεταλμένοι υπάλληλοι και το εξ αυτών εξαρτώμενον προσωπικόν δύναται επίσης να εισέρχονται ελευθέρως εις τους σταθμούς σιδηροδρόμων και άλλων μέσων μεταφοράς, επί των ατμοπλοίων, των σιδηροδρομικών ή άλλων οχημάτων μεταφοράς, εντός του κήτους των ατμοπλοίων, δια την εκτέλεσιν της ανατεθειμένης αυτοίς υπηρεσίας μετά συνεννόησιν και παρουσία των αρμοδίων υπηρεσιών.
3. Οι ιδιοκτήται, νομείς ή καλλιεργηταί κάτοχοι, μεταφορείς ή υπηρεσίαι μεταφοράς φυτών, υποχρεούνται να επιτρέπωσιν εις τους κατά τα ανωτέρω υπαλλήλους και το εξ αυτών εξαρτώμενων προσωπικόν να εισέρχωνται και να επισκέπτονται ελευθέρως τας καλλιέργειας, κήπους, αποθήκας ή καταστήματα, σιδηροδρομικούς σταθμούς ή σταθμούς άλλων μεταφορικών μέσων ως και τα πάσης φύσεως μεταφορικά μέσα και να παρέχωσιν εν γένει εις αυτούς πάσαν διευκόλυνσιν δια την εκτέλεσιν της υπηρεσίας των....»

7. Εκτίμηση κινδύνου

Στα είδη του γένους *Capsicum spp.*, η σημαντικότερη ζημιά αφορά την καταστροφή μπουμπουκιών, ανθέων και πράσινων καρπών, τα οποία αποκτούν κιτρινωπό χρώμα και καταλήγουν να πέφτουν πρόωρα, με μεγάλη απώλεια στις αποδόσεις των καλλιεργειών. Επομένως, η ζημιά σε αυτά τα είδη ξενιστές έχει μεγαλύτερο οικονομικό αντίκτυπο.

Με τη σειρά του, το πιο σημαντικό είδος *Solanum* όσον αφορά τον οικονομικό αντίκτυπο που προκαλείται από το *Anthonomus eugenii* είναι το *Solanum melongena* (μελιτζάνα). Απώλειες παραγωγής καρπών από 30 έως 90 % μπορεί να συμβούν εάν δεν πραγματοποιηθούν επεμβάσεις.

Πιστεύεται ότι υπάρχει άμεση σχέση μεταξύ της βλάβης που προκαλείται από το έντομο και της σήψης που προκαλείται από τον μύκητα *Alternaria alternata*.

Περιβαλλοντικές επιπτώσεις: Η εμφάνιση του εντόμου σε μια νέα περιοχή μπορεί να έχει έμμεσο αρνητικό αντίκτυπο στη βιοποικιλότητα των αρθροπόδων λόγω του αυξημένη χρήση εντομοκτόνων που χρησιμοποιούνται για την καταπολέμησή του.

8. Προληπτικά μέτρα της ΕΕ για την αποφυγή της εισαγωγής και της διασποράς του *A. eugenii*.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 περί προστατευτικών μέτρων κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών, οι ενωσιακοί επιβλαβείς οργανισμοί καραντίνας δεν επιτρέπεται να εισάγονται, να διακινούνται, να διατηρούνται, να πολλαπλασιάζονται ή να απελευθερώνονται εντός της επικράτειας της Ένωσης. Ταυτόχρονα, σύμφωνα με τα άρθρα 72 και 73 του ίδιου κανονισμού, είναι υποχρεωτική η ύπαρξη πιστοποιητικού φυτοϋγείας για την εισαγωγή οποιουδήποτε φυτού στην Ευρωπαϊκή Ένωση (με εξαίρεση τους καρπούς των *Ananas comosus*, *Cocos nucifera*, *Durio zibethinus*, *Musa* και *Phoenix dactylifera*).

Το έντομο *Anthonomus eugenii* περιλαμβάνεται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2019/2072 και περιλαμβάνεται στο παράρτημα II μέρος Α ως επιβλαβής οργανισμός καραντίνας και δεν είναι παρών στην επικράτεια της Ένωσης.

Επί του παρόντος, σύμφωνα με το σημείο 18 του παραρτήματος VI του εκτελεστικού κανονισμού 2019/2072 της Επιτροπής, απαγορεύεται η εισαγωγή στην Ένωση φυτών της οικογένειας Solanaceae, πλην των σπόρων, από τις περισσότερες τρίτες χώρες.

Με τη σειρά του, το σημείο 72 του παραρτήματος VII του κανονισμού αυτού προβλέπει ειδικές απαιτήσεις για την εισαγωγή στο έδαφος της Ένωσης καρπών *Capsicum L.* καταγωγής Μπελίζε, Κόστα Ρίκα, Ελ Σαλβαδόρ, Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, Γουατεμάλας, Ονδούρας, Τζαμάικα, Μεξικού, Νικαράγουας, Παναμά, Γαλλικής Πολυνησίας, Πουέρτο Ρίκο και Δομινικανής Δημοκρατίας, όπου είναι παρών το *Anthonomus eugenii* προκειμένου να αποφευχθεί η εισαγωγή τους στην Ένωση. Οι απαιτήσεις αυτές καθιερώνουν την επίσημη δήλωση ότι οι καρποί προέρχονται από:

- Περιοχή που θεωρείται απαλλαγμένη από το *Anthonomus eugenii* από την εθνική φυτοϋγειονομική υπηρεσία και αναφέρεται στο πιστοποιητικό φυτοϋγείας, ή
- Από τόπο παραγωγής που θεωρείται απαλλαγμένος από το *Anthonomus eugenii* από την εθνική φυτοϋγειονομική υπηρεσία της χώρας καταγωγής, αναφέρεται στο φυτοϋγειονομικό πιστοποιητικό και έχει χαρακτηριστεί απαλλαγμένος από τον εν λόγω επιβλαβή οργανισμό ως αποτέλεσμα επίσημων επιθεωρήσεων που διενεργούνται στις εγκαταστάσεις παραγωγής και

γύρω από αυτές, τουλάχιστον μία φορά το μήνα, κατά τη διάρκεια των δύο μηνών που προηγούνται της εξαγωγής.

Στο παράρτημα XI μέρος Α σημείο 2, θεσπίζεται η απαίτηση πιστοποιητικού φυτοϋγείας που συνοδεύει, για την είσοδο στο έδαφος της Ένωσης, φυτά προς φύτευση (εκτός των σπόρων προς σπορά) από τρίτες χώρες, με εξαίρεση την Ελβετία.

Στο παράρτημα XI μέρος Α σημείο 3, καθορίζεται η ειδική απαίτηση για την έκδοση πιστοποιητικού φυτοϋγείας για την εισαγωγή στην επικράτεια της Ένωσης τμημάτων φυτών, εκτός των καρπών *Solanum lycopersicum* και *Solanum melongena* και σπόρων από τρίτες χώρες, εκτός της Ελβετίας.

Επί του παρόντος δεν υπάρχουν επείγοντα μέτρα (ειδική κοινοτική νομοθεσία) για το *Anthonomus eugenii*. Εάν σε επίπεδο ΕΕ ληφθούν έκτακτα μέτρα κατά του *Anthonomus eugenii*, το σχέδιο έκτακτης ανάγκης θα τροποποιηθεί αναλόγως ώστε να αντικατοπτρίζει τις νέες κανονιστικές απαιτήσεις.

Όλα τα φυτά που ενδέχεται να αποτελέσουν πηγή εισόδου στον ενωσιακό χώρο του *A. eugenii* υπόκεινται σε φυτοϋγειονομικό έλεγχο πριν από την εισαγωγή τους στην Ένωση στους συνοριακούς σταθμούς φυτοϋγειονομικού ελέγχου της χώρας.

Σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, η χώρα μας υποχρεούται να διενεργεί ετήσιες επισκοπήσεις στα φυτά-ξενιστές του εντόμου για την ανίχνευση του *A. eugenii* ακολουθώντας τις σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες (Pest survey card) της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA). Οι επισκοπήσεις αυτές πραγματοποιούνται από τις περιφερειακές φυτοϋγειονομικές υπηρεσίες της χώρας, υπό την καθοδήγηση της κεντρικής αρμόδιας αρχής φυτοϋγείας της χώρας (Δ/νση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ) και του Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου (ΜΦΙ). Συνίστανται σε οπτικούς ελέγχους και, σε περίπτωση που υπάρχουν υπόνοιες προσβολής από τον συγκεκριμένο οργανισμό, σε συλλογή δειγμάτων για τον εντοπισμό επιβλαβών οργανισμών. Οι εν λόγω επισκοπήσεις λαμβάνουν υπόψη τα διαθέσιμα επιστημονικά και τεχνικά στοιχεία, τα βιολογικά χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου οργανισμού, την παρουσία και τα βιολογικά χαρακτηριστικά των ευπαθών φυτών, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες κατάλληλες πληροφορίες που αφορούν την παρουσία του συγκεκριμένου οργανισμού.

Οι επίσημοι έλεγχοι που διενεργούνται στα φυτά-ξενιστές που προορίζονται να εισαχθούν στη χώρα και η διεξαγωγή του εθνικού επίσημου προγράμματος επισκοπήσεων αποτελούν τα ουσιαστικά στοιχεία των μέτρων που αποσκοπούν στον έγκαιρο εντοπισμό κάθε πιθανής εισαγωγής του επιβλαβούς οργανισμού στην επικράτειά μας, με σκοπό την επιτυχία των μέτρων εξάλειψης που μπορεί να θεωρηθούν απαραίτητα σε περίπτωση ανίχνευσης.

Η επαγρύπνηση που συνδέεται με την επίσημη αναζήτηση συμπληρώνεται από τη νομική υποχρέωση οποιουδήποτε προσώπου, ακόμη και αν δεν είναι επαγγελματίας, ο οποίος υποψιάζεται ή γνωρίζει την παρουσία του *A. eugenii* στην επικράτειά μας, να ενημερώσει αμέσως την αρμόδια αρχή και να της παράσχει όλες τις σχετικές πληροφορίες σχετικά με την παρουσία ή την υπόνοια παρουσίας του επιβλαβούς οργανισμού (άρθρα 14 και 15 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, Π.Δ. 37/2021 και Ν. 2147/1952).

9. Ετήσιο Πρόγραμμα επισκοπήσεων σε περιοχές της χώρας

Σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, λαμβάνοντας υπόψη το καθεστώς του *A. eugenii* ως επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας στην επικράτεια της ΕΕ και την ύπαρξη ξενιστών

και ευνοϊκών συνθηκών για την εγκατάστασή του στην εθνική επικράτεια, υπάρχει υποχρέωση διεξαγωγής ετήσιων επισκοπήσεων για την ανίχνευση της παρουσίας του επιβλαβούς οργανισμού.

Οι έρευνες εξασφαλίζουν, με υψηλό επίπεδο βεβαιότητας, την έγκαιρη ανίχνευση του συγκεκριμένου επιβλαβούς οργανισμού μέσω επαρκώς μεγάλου αριθμού οπτικών εξετάσεων, δειγματοληψίας και ανάλυσης, λαμβάνοντας υπόψη τη βιολογία του επιβλαβούς οργανισμού και τις εδαφοκλιματικές συνθήκες.

Οι έρευνες επισκόπησής στις μη οριοθετημένες περιοχές της χώρας λαμβάνουν χώρα σύμφωνα με τη σχετική μεθοδολογία που έχει εκπονηθεί από το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο και παρουσιάζεται στο παράρτημα Ι.

Από τον κατάλογο των κύριων ξενιστών του *Anthonomus eugenii*, είδη των *Capsicum annuum* (πιπεριά), *Capsicum frutescens* (πιπεριά τσίλι) και *Solanum melongena* (μελιτζάνα) μπορούν να επισημανθούν ως οι καλλιέργειες με τη μεγαλύτερη οικονομική σημασία στην Ευρώπη και στη χώρα μας. Για το λόγο αυτό, αυτά τα είδη ξενιστών θα πρέπει να έχουν προτεραιότητα ως στόχος στις έρευνες επισκόπησης. Άλλοι ξενιστές που πρέπει να ληφθούν υπόψη είναι επίσης το *Solanum tuberosum* (πατάτα), το *Solanum lycopersicum* (ντομάτα) και άλλα είδη των γενών *Capsicum* και *Solanum*.

Μεταξύ των τόπων στους οποίους πραγματοποιούνται οι επισκοπήσεις για το έντομο, πρέπει να επιλεγούν εκείνοι στους οποίους παράγονται οι ξενιστές που αναφέρονται ανωτέρω, με ιδιαίτερη προσοχή σε εκείνους που βρίσκονται κοντά σε τόπους όπου διεξάγονται δραστηριότητες που παρουσιάζουν αυξημένη επικινδυνότητα να εισαγάγουν τον επιβλαβή οργανισμό στη χώρα, όπως διεθνείς αερολιμένες και λιμένες και χώροι αποθήκευσης εισαγόμενων εμπορευμάτων υψηλού κινδύνου.

Η αναζήτηση του εντόμου μέσω μακροσκοπικού ελέγχου μπορεί να πραγματοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, εφόσον υπάρχουν μπουμπούκια και η θερμοκρασία είναι άνω των 10°C. Η αναζήτηση πρέπει να ξεκινά μετά τη φύτευση και να επεκτείνεται μέχρι την ολοκλήρωση της καλλιέργειας.

Η ταυτοποίηση αυτού του εντόμου στον αγρό είναι εξαιρετικά δύσκολη, καθώς τα διάφορα είδη του γένους *Anthonomus* έχουν παρόμοια μορφολογία, ειδικά στα στάδια των αυγών, των προνυμφών και της νύμφης και επομένως πρέπει έντομα που εντοπίζονται και συλλέγονται να αποστέλλονται στο επίσημο εργαστήριο του ΜΦΙ για περαιτέρω ταυτοποίηση.

Όταν η προσβολή από το έντομο είναι σε πολύ αρχικό στάδιο είναι ελάχιστα ορατή και η οπτική παρατήρηση από μόνη της δεν είναι αποτελεσματική. Τότε είναι απαραίτητο να καταφύγουμε στη χρήση παγίδων.

Έτσι, η αναζήτηση του *Anthonomus eugenii* θα πρέπει να βασίζεται στο συνδυασμό της χρήσης κίτρινων κολλητικών παγίδων ή παγίδων με συγκεκριμένες ελκυστικές ουσίες, με στόχο τη σύλληψη ενήλικων εντόμων και σε μακροσκοπικούς ελέγχους για αναζήτηση πιθανών συμπτωμάτων ή την παρουσία αυγών, προνυμφών και ενηλίκων. Ο μακροσκοπικός έλεγχος περιλαμβάνει το άνοιγμα ύποπτων καρπών και μπουμπουκιών και στην άμεση παρατήρηση ενηλίκων στα φυτά και των προνυμφών στα φύλλα.

Η δειγματοληψία για εργαστηριακή εξέταση θα πραγματοποιείται σε περίπτωση σύλληψης ενηλίκων ή προνυμφών για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι ανήκουν στο είδος *A. eugenii* ή ανευρίσκονται συμπτώματα σε καρπούς/μπουμπούκια φυτών ξενιστών.

Το δείγμα πρέπει να περιλαμβάνει, εκτός από το ζωντανό έντομο, μέρος του φυτού όπου βρέθηκε, για να χρησιμεύσει ως τροφή μέχρι την άφιξή του στο εργαστήριο και για να μπορεί να παρατηρηθεί η βλάβη που προκλήθηκε από το έντομο. Δεν συνιστάται η αποστολή δειγμάτων με πολύ προχωρημένη προσβολή, καθώς η φθορά τους θα είναι μεγαλύτερη κατά την άφιξη στο εργαστήριο. Το δείγμα πρέπει να αποστέλλεται στο εργαστήριο σε κατάλληλο σάκο ή σε ερμητικά κλειστό περιέκτη.

Εάν αυτό δεν είναι δυνατό και το δείγμα καθυστερήσει ή το έντομο δεν είναι ζωντανό, τα ενήλικα πρέπει να σταλούν στεγνά, προστατευμένα με βαμβάκι, για να αποφευχθεί η θραύση των ποδιών και των κεραιών, σε ανθεκτικές και τέλεια σφραγισμένες σακούλες. Εάν το δείγμα αποτελείται από pronύμφες, αυτές διατηρούνται σε ερμητικά κλειστό περιέκτη με αιθανόλη 70 % για μορφολογική ταυτοποίηση ή 95 % για μοριακή διαγνωστική δοκιμή. Τα δείγματα πρέπει να αποστέλλονται στο εργαστήριο το συντομότερο δυνατό.

Τα σχετικά δεδομένα για κάθε σημείο αναζήτησης (τοποθεσία, ξενιστής, ημερομηνίες, οπτική παρατήρηση, τοποθέτηση και παρατήρηση παγίδας, δειγματοληψία, αποτέλεσμα αναζήτησης στο σημείο) καταγράφονται **στην ηλεκτρονική βάση που έχει αναπτύξει για το σκοπό αυτό το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο**.

Είναι ευθύνη του τμήματος Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της Δ/σης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥπΑΑΤ να ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη σχετικά με τις έρευνες που συντονίζει και υλοποιεί, με έμφαση στο αποτέλεσμα αυτών.

10. Επίσημη επιβεβαίωση κρούσματος του επιβλαβούς οργανισμού - διαδικασίες, ενέργειες και μέτρα.

Σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, όταν υπάρχει υπόνοια παρουσίας του *A. eugenii* σε μία περιοχή, μέσω επίσημων ελέγχων, σχετικών κοινοποιήσεων ή οποιουδήποτε άλλου μέσου, πρέπει να λαμβάνεται σειρά προληπτικών μέτρων με στόχο την επιβεβαίωση ή μη της παρουσίας του επιβλαβούς οργανισμού. Τα μέτρα αυτά είναι τα εξής:

- Οι επίσημοι υπάλληλοι φυτοϋγειονομικών υπηρεσιών (ΕΥΦΥ) της οικείας υπηρεσίας φυτοϋγειονομικού ελέγχου διενεργούν επιτόπιες επιθεωρήσεις στον χώρο του ύποπτου δείγματος καθώς και στα φυτά ξενιστές του εντόμου σε κοντινή απόσταση (Scouting) για την παρουσία του εντόμου και την πιθανή ύπαρξη υπόπτων συμπτωμάτων.
- Λαμβάνουν δείγματα του εντόμου σύμφωνα με την μεθοδολογία που έχει υποδείξει του Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο και τα αποστέλλουν σε αυτό για την επιβεβαίωση του εντόμου.
- Συλλέγουν όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται προκειμένου να διαπιστωθεί από τη μία πλευρά η προέλευση του κρούσματος, και από την άλλη η πιθανή εξάπλωση και διάδοσή του (trace back and forward).
- Σήμανση, απομόνωση και προληπτική ακινητοποίηση των φυτών ή φυτικών προϊόντων από τα οποία έχουν ληφθεί δείγματα.
- Διενέργεια προληπτικών ψεκασμών, με εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, για την πρόληψη της εξάπλωσης του εντόμου.
- Να λαμβάνουν χώρα οι κατάλληλες εφαρμογές με εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά σκευάσματα, κατά του επιβλαβούς οργανισμού. Για τα εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά σκευάσματα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι παραγωγοί μας και οι υπηρεσίες μπορούν να συμβουλευθούν τον σχετικό ιστότοπο του ΥπΑΑΤ (<https://1click.minagric.gr/oneClickUI/frmFytoPro.zul>)

Μόλις επιβεβαιωθεί η παρουσία του επιβλαβούς οργανισμού από το εθνικό εργαστήριο αναφοράς (Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο), ενημερώνεται σχετικά και το τμήμα φυτοϋγειονομικού ελέγχου της Δ/σης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ και λαμβάνονται τα προβλεπόμενα μέτρα σύμφωνα με τα άρθρα 17, 18, 19, 27 και το παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031.

11. Μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν στις περιοχές που διαπιστώθηκε επίσημα η παρουσία του επιβλαβούς οργανισμού.

Οι ΕΥΦΥ των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων ή των Τμημάτων Αγροτικής Ανάπτυξης και Ελέγχων του ΥΠΑΑΤ (εφόσον πρόκειται για φυτώρια) στις οποίες διαπιστώθηκε επίσημα το έντομο προβαίνουν άμεσα στα εξής:

- Διενεργούν τον έλεγχο ιχνηλασιμότητας προκειμένου να διαπιστωθεί η προέλευση του κρούσματος, και η πιθανή εξάπλωση και διάδοσή του.
- Συλλέγουν όλες τις πληροφορίες που αφορούν την εμφάνιση του κρούσματος και τις αποστέλλουν στο τμήμα φυτοϋγειονομικού ελέγχου του ΥΠΑΑΤ, προκειμένου να σταλεί σχετική γνωστοποίηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 32 και το Παράρτημα I του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/1715. Η γνωστοποίηση γίνεται σύμφωνα με το υπόδειγμα του παραρτήματος II, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία που πρέπει να συμπληρώσουν οι υπηρεσίες και να αποστείλουν στο τμήμα φυτοϋγειονομικού ελέγχου του ΥΠΑΑΤ.
- Πραγματοποιούν άμεσα επισκόπηση προσδιορισμού της έκτασης της προσβολής (**delimiting survey**) από τον επιβλαβή οργανισμό καραντίνας σύμφωνα με τις υποδείξεις της κεντρικής αρμόδιας αρχής για τη φυτοϋγεία και του Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου.
- Ενημερώνουν τους καλλιεργητές φυτών ξενιστών καθώς και όλους του πιθανούς υπόχρεους/ενδιαφερόμενους στην περιοχή ευθύνης τους, για τη διαπίστωση της παρουσίας του ενωσιακού επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας *A. eugenii*, με στόχο την ευαισθητοποίηση τους για τον έγκαιρο εντοπισμό πιθανών νέων κρουσμάτων.
- **Αμέσως μετά την ολοκλήρωση του delimiting survey, καθορίζεται η οριοθετημένη περιοχή, σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031.**
- **Σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031** στις οριοθετημένες ζώνες λαμβάνει χώρα ειδικό πρόγραμμα επισκοπήσεων σύμφωνα με τις υποδείξεις του ΜΦΙ το οποίο καθορίζεται και αποτελεί μέρος του «Σχεδίου Δράσης» (**Action Plan**) της χώρας.
- Σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, στις προσβεβλημένες ζώνες, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν μέτρα για την εκρίζωση του συγκεκριμένου επιβλαβούς οργανισμού.
- Ενημερώνουν τους εμπλεκόμενους ότι σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 αποτελεί υποχρέωση τους να γνωστοποιούν αμέσως στην αρμόδια Αρχή της περιοχής τους οποιαδήποτε ύποπτη εμφάνιση επιβλαβών οργανισμών ή συμπτωμάτων.
- Εντός των οριοθετημένων περιοχών, οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν για την ενημέρωση του κοινού σχετικά με την απειλή που συνιστά ο συγκεκριμένος επιβλαβής οργανισμός και σχετικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την αποτροπή της περαιτέρω διασποράς του εκτός των εν λόγω περιοχών. Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι το ευρύ κοινό και οι επαγγελματίες γνωρίζουν την

οριοθέτηση των οριοθετημένων περιοχών.

- Εφόσον εντός των οριοθετημένων περιοχών υπάρχουν φυτώρια, Garden centers ή κεντρικές ανθαγορές, τότε εντός των εγκαταστάσεών τους, επιθεωρήσεις και μέτρα λαμβάνονται από τους φυτοϋγειονομικούς ελεγκτές των οικείων τμημάτων Αγροτικής Ανάπτυξης και Ελέγχων (ΤΑΑΕ) του ΥΠΑΑΤ.

12. Μέτρα εξάλειψης και ελέγχου του *A. eugenii*.

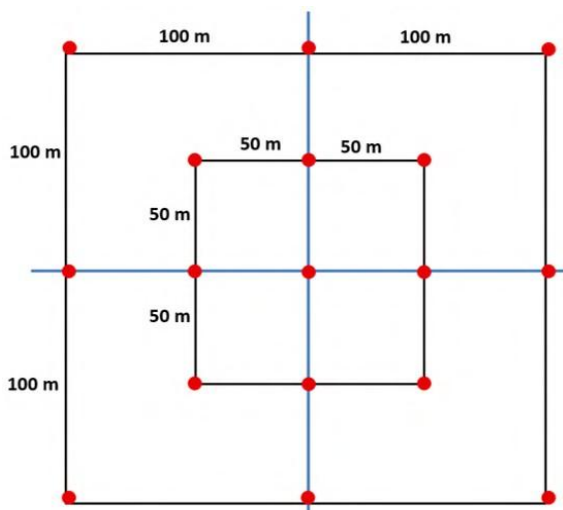
Όταν επιβεβαιωθεί η παρουσία του *A. eugenii*, μέσω της κοινοποίησης θετικού αποτελέσματος από το αρμόδιο εργαστήριο του Μπενακείου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου (ΜΦΙ), **θα καθοριστούν οριοθετημένες περιοχές. Η οριοθέτηση αυτή θα περιλαμβάνει την προσβεβλημένη ζώνη και τη ζώνη ασφαλείας.**

Στις ζώνες εφαρμόζονται φυτοϋγειονομικά μέτρα προστασίας για την εξάλειψη του επιβλαβούς οργανισμού.

Η προσβεβλημένη ζώνη είναι η περιοχή στην οποία έχει επιβεβαιωθεί η παρουσία του συγκεκριμένου οργανισμού και η οποία περιέχει:

- Όλα τα φυτά που είναι γνωστό ότι έχουν προσβληθεί από τον επιβλαβή οργανισμό καραντίνας.
- Όλα τα φυτά που παρουσιάζουν συμπτώματα που υποδηλώνουν πιθανή προσβολή.
- Όλα τα άλλα φυτά που μπορεί να έχουν προσβληθεί ή θα προσβληθούν από τον επιβλαβή οργανισμό καραντίνας.

Η προσβεβλημένη ζώνη πρέπει να έχει ακτίνα 100 μέτρων γύρω από την εστία και σε αυτήν την περιοχή πρέπει να τοποθετούνται κολλητικές παγίδες με φερομόνη συνάθροισης ή και ελκυστικές πτητικές ουσίες των φυτών ξενιστών κάθε 50 μέτρα, και διενεργούνται ταυτόχρονα μακροσκοπικοί έλεγχοι και δειγματοληψίες καρπών σύμφωνα με την εικόνα 10.

Εικόνα 10: Τοποθέτηση παγίδων κάθε 50 μέτρα που απεικονίζονται με κόκκινες μπάλες.

Η ζώνη ασφάλειας γειτνιάζει και περιβάλλει την προσβεβλημένη ζώνη. Στην περίπτωση του *Anthonomus eugenii*, η ζώνη ασφαλείας που θα καθοριστεί πρέπει να έχει ακτίνα 500 μέτρων από την περίμετρο της μολυσμένης ζώνης.

Εάν ο κίνδυνος εξάπλωσης του επιβλαβούς οργανισμού εκτός της μολυσμένης ζώνης εξαλειφθεί ή μειωθεί σε αποδεκτό επίπεδο με φυσικούς ή τεχνητούς φραγμούς, δεν είναι απαραίτητο να καθοριστεί ζώνη ασφάλειας.

Οι οριοθετημένες περιοχές πρέπει να παρακολουθούνται (Monitoring) τουλάχιστον ετησίως προκειμένου να προσδιορίζεται η εξέλιξη της παρουσίας του *Anthonomus eugenii*. Εάν το έντομο δεν ανιχνεύεται για αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα, το οποίο θα καθοριστεί στο σχέδιο δράσης της χώρας, η οριοθετημένη περιοχή μπορεί να καταργηθεί.

Ο εντοπισμός του *Anthonomus eugenii* σε σημείο διαφορετικό από τον αρχικό τόπο σύλληψης συνεπάγεται την εκ νέου εφαρμογή όλων των μέτρων που προβλέπονται στο σχέδιο δράσης για την εξάλειψη του επιβλαβούς οργανισμού και από το σημείο αυτό, με επακόλουθη, κατά περίπτωση, εκ νέου οριοθέτηση των οριοθετημένων περιοχών.

Ο ορισμός των οριοθετημένων περιοχών λαμβάνει χώρα σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στην παράγραφο 2(ε) του άρθρου 4 του Π.Δ 37/2021 (Α'94).

Οι ιδιοκτήτες φυτών ξενιστών του εντόμου που δραστηριοποιούνται στις οριοθετημένες περιοχές ενημερώνονται από τις οικείες υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου για τα μέτρα που θα εφαρμοστούν.

Δεν είναι απαραίτητο να καθοριστούν οριοθετημένες περιοχές εάν πληρούνται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Το έντομο έχει εισαχθεί σε μολυσμένο υλικό και δεν είναι δυνατόν να εξαπλωθεί.
- Διαπιστώνεται ότι η ανίχνευση του επιβλαβούς οργανισμού ήταν μεμονωμένη πράξη και ότι ο κίνδυνος εγκατάστασης και εξάπλωσης του επιβλαβούς οργανισμού εκτός της μολυσμένης περιοχής έχει εξαλειφθεί ή μειωθεί σε αποδεκτό επίπεδο, μέσω φυσικών ή τεχνητών φραγμών, χωρίς να χρειάζεται να καθοριστεί ουδέτερη ζώνη.

Σε περίπτωση μη οριοθέτησης περιοχών, εάν συντρέχει μία από τις δύο καταστάσεις που αναφέρονται ανωτέρω, πρέπει να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα προκειμένου να μην καθοριστεί οριοθετημένη ζώνη:

- Επεμβάσεις με κατάλληλα φυτοπροστατευτικά προϊόντα σε όλα τα φυτά κατά του επιβλαβούς οργανισμού. Συνιστάται η πραγματοποίηση των επεμβάσεων το πρωί ή αργά το απόγευμα, όταν τα έντομα βρίσκονται σε δραστηριότητα. Οι χημικές επεμβάσεις στοχεύουν στην εκάλειψη των ενηλίκων, καθώς οι προνύμφες βρίσκονται μέσα στον καρπό προστατευμένες από την δράση του φυτοπροστατευτικού προϊόντος.
- Καταστροφή οποιουδήποτε μολυσμένου φυτικού υλικού.
- Εξάλειψη ζιζανίων *Solanaceae*, όπως το *Solanum nigrum*, το οποίο μπορεί να χρησιμεύσει ως δευτερεύων ξενιστής.
- Μαζική παγίδευση με κίτρινες κολλητικές παγίδες με φερομόνη συνάθροισης ή και ελκυστικές πτητικές ουσίες των φυτών ξενιστών για τη σύλληψη ενηλίκων.
- Εντατική και τακτική παρακολούθηση για την περίοδο τουλάχιστον ενός κύκλου ζωής της *A. eugenii* (14-42 ημέρες, ανάλογα με τις κλιματολογικές συνθήκες) σε ακτίνα τουλάχιστον 100 m γύρω από την εμφάνιση του *A. eugenii*.
- Δραστηριότητες για την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με την απειλή του επιβλαβούς οργανισμού και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την πρόληψη της εξάπλωσής του,

συμπεριλαμβανομένων των όρων που σχετίζονται με τη μετακίνηση φυτών και καρπών συγκεκριμένων ξενιστών.

- Κάθε άλλο μέτρο που συμβάλλει στην εκρίζωση του συγκεκριμένου επιβλαβούς οργανισμού, λαμβάνοντας υπόψη το διεθνές πρότυπο για τα φυτοϋγειονομικά μέτρα ISPM 9 και εφαρμόζοντας ολοκληρωμένη προσέγγιση σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στην οδηγία ISPM 14.

Σε περίπτωση οριοθέτησης περιοχών: Τα μέτρα εξάλειψης στην μολυσμένη ζώνη βασίζονται στο δίκτυο παγίδων που περιγράφεται λεπτομερώς στην οριοθέτηση της οριοθετημένης περιοχής στο παρόν σχέδιο.

Στην μολυσμένη περιοχή λαμβάνουν χώρα τα εξής:

Μέτρα εξάλειψης σε αγρούς παραγωγής ή/και θερμοκήπια

- Στα μολυσμένα αγροτεμάχια γίνονται επεμβάσεις με φυτοπροστατευτικά προϊόντα που επιτρέπονται κατά του επιβλαβούς οργανισμού σε όλα τα φυτά-ξενιστές.
- Καταστροφή καρπών και φυτών με θάψιμο στο έδαφος για την εξάλειψη των αυγών, των προνυμφών και των νυμφών που υπάρχουν σε αυτά (βάθος τουλάχιστον 60-90cm).
- Καταστροφή ζιζανίων ξενιστών του εντόμου.
- Απαγόρευση φύτευσης καλλιεργειών-ξενιστών για ελάχιστη περίοδο ενός έτους.
- Μαζική παγίδευση των ενηλικών με κατάλληλες παγίδες.
- Επιθεώρηση και καθαρισμός μηχανημάτων και οχημάτων.
- Μέτρα εξάλειψης σε χώρους υγειονομικής ταφής και εγκαταστάσεις που δέχονται φυτικά απόβλητα και υποπροϊόντα.

Μέτρα εξάλειψης σε συσκευαστήρια ή κέντρα διανομής

- Προληπτική ακινητοποίηση των καρπών μέχρι την επιθεώρησή τους.
- Έλεγχος των καρπών. Οι καρποί των παρτίδων θα επιθεωρούνται για μολυσμένους καρπούς.
- Χρήση παγίδων στους χώρους των συσκευαστηρίων ή των κέντρων διανομής.
- Εφαρμογή μέτρων υγιεινής για την πρόληψη της μόλυνσης της αποθήκης ή/και της πιθανής εξάπλωσης του επιβλαβούς οργανισμού.
- Επιθεώρηση και καθαρισμός μηχανημάτων και οχημάτων.

Ο επιβλαβής οργανισμός θεωρείται ότι έχει εξαλειφθεί, στην προσβεβλημένη ζώνη, όταν, μετά την εφαρμογή των μέτρων εξάλειψης, δεν έχει καταγραφεί για τουλάχιστον δύο έτη.

Στη ζώνη ασφάλειας λαμβάνουν χώρα τα εξής:

- Εντατική επιτήρηση (Monitoring) της ζώνης ασφάλειας σύμφωνα με ειδικό πρόγραμμα που θα εκπονήσει το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο.
- Επιπλέον, στα αγροτεμάχια που βρίσκονται στη ζώνη ασφάλειας, θα εφαρμοστούν καλλιεργητικά μέτρα όπως καταστροφή καρπών και ζιζανίων ξενιστών γύρω από τα αγροτεμάχια, επιθεώρηση μηχανημάτων και οχημάτων που χρησιμοποιούνται σε αγροτεμάχια που είναι φυτεμένα με είδη φυτών ξενιστών ή χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά καρπών ξενιστών του εντόμου.

13. Ενημέρωση του κοινού, των επαγγελματιών και των ιδιωτών γεωπόνων.

Όλες οι φυτοϋγειονομικές υπηρεσίες της χώρας, στις περιοχές αρμοδιότητάς τους, προβαίνουν άμεσα σε ενημέρωση του κοινού, των επαγγελματιών και των ιδιωτών γεωπόνων για τη διαπίστωση της παρουσίας του ενωσιακού επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας *A. eugenii*, με στόχο την ευαισθητοποίησή τους για τον έγκαιρο εντοπισμό πιθανών νέων κρουσμάτων.

Το τμήμα φυτοϋγειονομικού ελέγχου της Δ/νσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ καθώς και οι οικείες υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου της Χώρας μετά από συνεργασία και με τα επίσημα εργαστήρια φυτοϋγειονομικού ελέγχου του ΜΦΙ προβαίνουν σε συγκεκριμένες δραστηριότητες ευαισθητοποίησης των εμπλεκόμενων όπως:

- (α) αρθογραφία σε εκλαϊκευμένα περιοδικά καθώς και στον ημερήσιο τύπο.
- (β) αποστολή φυτοπροστατευτικών ανακοινώσεων σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.
- (γ) παρουσίαση σχετικών κειμένων στα τοπικά μέσα μαζικής ενημέρωσης (ΜΜΕ).
- (δ) ετοιμασία εικονογραφημένων αφισών και ανάρτηση τους σε περίοπτα σημεία (αεροδρόμια, λιμάνια).
- (ε) ενημέρωση μεταφορικών εταιρειών (ναυτιλιακές και οδικών μεταφορών).
- (στ) Φυλλάδια, οδηγίες
- (ζ) Ενημερωτικές Ημερίδες,
- (η) Συνεντεύξεις σε ΜΜΕ.
- (θ) Ειδικές ημερίδες για τους επαγγελματίες χρήστες.

Ειδικά για την ενημέρωση κάθε εμπλεκόμενου το τμήμα φυτοϋγειονομικού ελέγχου της Δ/νσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ, θα συντάξει πληροφοριακό υλικό, το οποίο θα αναρτηθεί στον δικτυακό τόπο του ΥΠΑΑΤ (www.minagric.gr).

14. Κυρώσεις σε περίπτωση μη τήρησης της φυτοϋγειονομικής νομοθεσίας.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τα μέτρα εξάλειψης που θεσπίζονται στις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, του Π.Δ 37/2021 και του Ν. 2147/1952, επιβάλλονται διοικητικές και ποινικές κυρώσεις σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στον Ν. 2147/1952.

15. Δράσεις κατάρτισης

Το τμήμα φυτοϋγειονομικού ελέγχου του ΥΠΑΑΤ σε συνεργασία με τις οικείες υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου των Περιφερειακών Ενοτήτων και το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο διοργανώνουν δράσεις κατάρτισης για τους Επίσημους Υπαλλήλους Φυτοϋγειονομικών Υπηρεσιών (ΕΥΦΥ) της χώρας καθώς και για τους επαγγελματίες, για καλύτερη γνώση σχετικά με τη συμπεριφορά και τη δράση του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας, συμπτώματα, μεθοδολογίες αναζήτησης και παρακολούθησης καθώς και για τα μέσα προστασίας που μπορούν να εφαρμοστούν για τον περιορισμό των πληθυσμών των προνυμφών και των ενηλίκων αυτού του εντόμου.

16. Αναγκαίοι οικονομικοί πόροι

Οι πόροι που θα απαιτηθούν εάν χρειαστεί, για την καταπολέμηση του επιβλαβούς οργανισμού θα προέρχονται από κονδύλια των Περιφερειών της Χώρας και του ΥΠΑΑΤ.

Η ΕΕ προβλέπει συγχρηματοδότηση των επίσημων μέτρων καραντίνας για τους επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας. Για το λόγο αυτό το Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της Δ/νσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ ετοιμάζει φάκελο για αίτημα συγχρηματοδότησης των λαμβανομένων μέτρων από κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2021/690 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση προγράμματος για την εσωτερική αγορά, την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των μικρομεσαίων, τον τομέα των φυτών, των ζώων, των τροφίμων και των ζωοτροφών, και τις ευρωπαϊκές στατιστικές (Πρόγραμμα για την ενιαία αγορά) και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 99/2013, (ΕΕ) αριθ. 1287/2013, (ΕΕ) αριθ. 254/2014 και (ΕΕ) αριθ. 652/2014.

17. Εθνικό Επίσημο Εργαστήριο Αναφοράς της Χώρας για το *A. eugenii*

Τα δείγματα φυτικών ιστών καθώς και παγίδων αποστέλλονται για εργαστηριακή εξέταση στο ακόλουθο εργαστήριο:

Ερευνητικό Ίδρυμα: Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο

α) Εργαστήριο Γεωργικής Εντομολογίας

Ειδικός Ερευνητής: Δρ Δημήτριος Παπαχρήστος

Ταχ. Δ/ση: Στ. Δέλτα 8, ΤΚ 14561 Κηφισιά.

Τηλ.: 210-8180219

E-mail: d.papachristos@bpi.gr

β) Εργαστήριο Βιολογικής Καταπολέμησης

Ειδικός ερευνητής: Δρ Π. Μυλωνάς

Ταχ. Δ/ση: Στ. Δέλτα 8, ΤΚ 14561 Κηφισιά.

Τηλ.: 210-8180216

E-mail: p.milonas@bpi.gr

18. Αξιολόγηση και επανεξέταση του σχεδίου έκτακτης ανάγκης

Αυτό το ειδικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης για τον επιβλαβή οργανισμό καραντίνας *A. eugenii* θα πρέπει να επανεξετάζεται τακτικά προκειμένου να εντοπίζονται τυχόν αλλαγές στη νομοθεσία, τις διαδικασίες ελέγχου, τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, τις μεθόδους δειγματοληψίας και διάγνωσης και τυχόν άλλες σχετικές τροποποιήσεις.

Ευθύνη για την σύνταξη, αναθεώρηση και εφαρμογή του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης έχει το Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της Δ/νσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ.

Τον συντονισμό των ενεργειών θα έχει το Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της Δ/νσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ το οποίο θα ετοιμάζει ετήσια έκθεση σχετικά με την έκβαση των εργασιών που απορρέουν από την εφαρμογή του σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης.

19. Κριτήρια για την κήρυξη εξάλειψης / αλλαγής πολιτικής .

Όταν ο συγκεκριμένος οργανισμός δεν ανιχνεύεται σε οριοθετημένη περιοχή, η οριοθέτηση μπορεί να αρθεί εάν δεν υπάρχει ανίχνευση *A. eugenii* για μια περίοδο που καλύπτει δύο διαδοχικούς κύκλους ζωής του εντόμου μετά την απομάκρυνση της μολυσμένης καλλιέργειας.

Εάν οι έρευνες αποκαλύψουν ότι ο οργανισμός καραντίνας *A. eugenii* έχει εγκατασταθεί σε μια τέτοια περιοχή ώστε η εκρίζωση να μην θεωρείται εφικτή, η κεντρική αρμόδια αρχή της χώρας μπορεί να εξετάσει το ενδεχόμενο εφαρμογής μέτρων περιορισμού **μετά από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής της ΕΕ.**

20. Βιβλιογραφία

- EFSA, 2020. van der Gaag, D.J., Schenk, M., Loomans, A., Delbianco, A. and Vos, S., 2020. Pest survey card on *Anthonomus eugenii*. EFSA Supporting Publications, 17(6), p.1887E.
- Fernández, D.C., VanLaerhoven, S.L., McCreary, C. and Labbé, R.M., 2020. An overview of the pepper weevil (Coleoptera: Curculionidae) as a pest of greenhouse peppers. *Journal of Integrated Pest Management*, 11(1), p.26.
- van der Gaag D and Loomans A, 2013. Pest Risk Analysis for *Anthonomus eugenii*. Netherlands Food and Consumer Product Safety Authority. Available online: PRA - Pest Risk Analysis for *Anthonomus eugenii* (eppo.int).
- Berdegue M, Harris MK, Riley DW, Villalon B. 1994. Host plant resistance on pepper to the pepper weevil, *Anthonomus eugenii* Cano. *Southwestern Entomologist* 19: 265-271.
- Cartwright B, Teague TG, Chandler LD, Edelson JV, Bentsen G. 1990. An action threshold for management of the pepper weevil (Coleoptera: Curculionidae) on bell peppers. *Journal of Economic Entomology* 83: 2003-2007.
- Eller FJ, Bartelt RJ, Shasha BS, Schuster DJ, Riley DG, Stansly PA, Mueller TF, Shuler KD, Johnson B, Davis JH, Sutherland CA. 1994. Aggregation pheromone for the pepper weevil, *Anthonomus eugenii* Cano (Coleoptera: Curculionidae): identification and field activity. *Journal of Chemical Ecology* 20: 1537-1555.
- Elmore JC, Davis AC, Campbell RE. 1934. The pepper weevil. U.S. Department of Agriculture Technical Bulletin 447. 25 pp.
- Goff CC, Wilson JW. 1937. The pepper weevil. Florida Agricultural Experiment Station Bulletin 310. 12 pp.
- Gordon R, Armstrong AM. 1990. Biología del picudo del pimiento, *Anthonomus eugenii*, Cano (Coleoptera: Curculionidae), en Puerto Rico. *Journal of Agriculture, University of Puerto Rico* 74: 69-73.
- Patrock RJ, Schuster DJ. 1992. Feeding, oviposition and development of the pepper weevil, (*Anthonomus eugenii* Cano), on selected species of Solanaceae. *Tropical Pest Management* 38: 65-69.

- Riley DG, Schuster DJ, Barfield CS. 1992a. Sampling and dispersion of pepper weevil (Coleoptera: Curculionidae) adults. *Environmental Entomology* 21: 1013-1021.
- Riley DG, Schuster DJ, Barfield CS. 1992b. Refined action threshold for pepper weevil adults (Coleoptera: Curculionidae) in bell peppers. *Journal of Economic Entomology* 85: 1919-1925.
- Riley DG, Schuster DJ. 1992. The occurrence of *Catolaccus hunteri*, a parasitoid of *Anthonomus eugenii*, in insecticide treated bell pepper. *Southwestern Entomologist* 17: 71-72.
- Riley DG, Schuster DJ. 1994. Pepper weevil adult response to colored sticky traps in pepper fields. *Southwestern Entomologist* 19: 93-107.
- Segarra-Carmona, A.E. and A. Pantoja. 1988a. Evaluation of relative sampling methods for population estimation of the pepper weevil, *Anthonomus eugenii* Cano (Coleoptera: Curculionidae). *Journal of Agriculture, University of Puerto Rico* 72: 387-393.
- Segarra-Carmona AE, Pantoja A. 1988b. Sequential sampling plan, yield loss components and economic thresholds for the pepper weevil, *Anthonomus eugenii* Cano (Coleoptera: Curculionidae). *Journal of Agriculture, University of Puerto Rico* 72: 375-385.
- Toapanta MA. 2001. Population ecology, life history, and biological control of the pepper weevil, *Anthonomus eugenii* Cano (Coleoptera: Curculionidae). Ph.D. dissertation, University of Florida, Gainesville. 152 pp.
- Wilkerson JL, Webb SE, Capinera JL. (2005). [Vegetable Pests I: Coleoptera - Diptera - Hymenoptera](#). UF/IFAS CD-ROM. SW 180.
- Capinera J, 2014. *Anthonomus eugenii* Cano (Insecta: Coleoptera: Curculionidae). University of Florida.
- EFSA (European Food Safety Authority), 2019. *Anthonomus eugenii*. Pest report to support ranking of EUI candidate priority pest. EN-1638. 30 pp. doi:10.5281/zenodo.2786323.
- Baker, R., Eyre, D., Matthews-Berry, S., Anderson, H. & MacLeod, A., 2012. Rapid pest risk analysis for *Anthonomus eugenii* (the pepper weevil). The Food and Environment Research Agency. Ver, 4, 1-9.
- CABI (2019). Datasheet *Anthonomus eugenii*.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ

για τη διαπίστωση παρουσίας ή μη του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας

Anthonomus eugenii Cano. για το έτος 2024

Η μεθοδολογία αφορά μόνο στους ετήσιους προγραμματισμένους ελέγχους, δεν αφορά σε ελέγχους που πραγματοποιούνται για έκδοση Φυτοϋγειονομικών Διαβατηρίων ή Πιστοποιητικών Φυτοϋγείας.

Τα δείγματα, καθώς και τα στοιχεία μακροσκοπικών ελέγχων τα οποία δεν συνοδεύονται από ετικέτα με τα πλήρη στοιχεία και δεν πραγματοποιούνται εντός της χρονικής περιόδου που προβλέπεται στη σχετική μεθοδολογία δεν θα παραλαμβάνονται στο πλαίσιο του προγράμματος.

Οι έλεγχοι των επισκοπήσεων πραγματοποιούνται μόνο από Φυτοϋγειονομικούς Ελεγκτές.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΕΛΕΓΧΩΝ	
Μονάδα ελέγχου	Καλλιέργειες πιπεριάς και κεντρικές λαχαναγορές, όπου διακινούνται πιπεριές
Περίοδος διενέργειας ελέγχων	Από Ιούνιο έως Σεπτέμβριο
Τρόπος ελέγχου	Ανάρτηση κίτρινων κολλητικών παγίδων με ελκυστικό φερομόνη συνάθροισης λίγο πιο πάνω από το ύψος των φυτών της καλλιέργειας. Ελέγχονται κάθε 15 ημέρες για διάστημα περίπου 2 μηνών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A1. ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ	3
A2. ΕΙΔΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΠΙΒΛΑΒΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ	3
A2.1. Επιβλαβής οργανισμός	3
A2.2. Σχετική φυτοϋγειονομική νομοθεσία	3
A2.3. Ξενιστές	3
A2.4. Γεωγραφική εξάπλωση	3
A2.5. Βιολογία εντόμου	4
A2.6. Μορφολογικά χαρακτηριστικά εντόμων	4
A2.7. Συμπτώματα Προσβολής	5
A2.8. Τρόποι μετακίνησης και διασποράς	5
A3. ΕΙΔΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ	6
A3.1. Τοποθέτηση παγίδων	6
A3.2. Καταγραφή ελέγχων-Σήμανση δειγμάτων	6
A3.3. Αποστολή δειγμάτων	7
A4. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι, ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ	7
A4. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι, ΕΙΚΟΝΕΣ	8

A1. ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ

Η μεθοδολογία συντάχθηκε από τα Εργαστήριο Γεωργικής Εντομολογίας του Μπενακείου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου, στο πλαίσιο του προγράμματος: «Επισκοπήσεις (Surveys) κατά ορισμένων επιβλαβών οργανισμών» του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ).

Περιλαμβάνει στοιχεία της βιολογίας και οικολογίας του εντόμου και οδηγίες για την πραγματοποίηση της παγιδοθεσίας, τη λήψη, συσκευασία, σήμανση και αποστολή δειγμάτων παγίδων από τις αρμόδιες υπηρεσίες προς τα επίσημα εργαστήρια.

A2. ΕΙΔΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΠΙΒΛΑΒΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ

A2.1. Επιβλαβής οργανισμός

Anthonomus eugenii (Coleoptera: Curculionidae) (Pepper weevil)

A2.2. Σχετική φυτοϋγειονομική νομοθεσία

Εκτελεστικός Καν. (ΕΕ) 2019/2072.

A2.3. Ξενιστές

Ο κύριος ξενιστής του εντόμου είναι τα διάφορα καλλιεργούμενα είδη καθώς και ορισμένα αυτοφυή είδη πιπεριάς (*Capsicum* spp.). Το έντομο μπορεί να προσβάλει και άλλα είδη σολανωδών όπως είναι η μελιτζάνα, πολλά αυτοφυή είδη και ζιζάνια.

Αν και η ωοτοκία του εντόμου και η ανάπτυξη των προνυμφών του περιορίζεται μόνο στα διάφορα είδη πιπεριάς και σε είδη του γένους *Solanum* spp, τα ενήλικα μπορεί να τραφούν και σε φυτά όπως είναι τα: *Datura stramonium*, *Nicotiana glauca*, *Petunia parviflora*, *Physalis pubescens*, τομάτα (*Lycopersicon esculentum*) κ.λπ.

A2.4. Γεωγραφική εξάπλωση

Το έντομο είναι ιθαγενές του Μεξικού και έχει εξαπλωθεί σε αρκετές περιοχές της Βόρειας και Κεντρικής Αμερικής.

Στην Ευρώπη έχει διαπιστωθεί η παρουσία του το 2013 στην Ιταλία του περιοχή του Λατίου, σε υπαίθρια και θερμοκηπιακή καλλιέργεια πιπεριάς. Επίσης, το 2012 διαπιστώθηκε η παρουσία του σε 4 θερμοκήπια πιπεριάς στην Ολλανδία, αλλά θεωρείται ότι έχει εκριζωθεί.

A2.5. Βιολογία εντόμου

Στην περιοχή καταγωγής του το έντομο δεν εμφανίζει διάπαυση, τα ενήλικα είναι δραστήρια σχεδόν όλους τους μήνες του έτους, εκτός από τις πολύ ψυχρές περιόδους του Δεκεμβρίου και Ιανουαρίου. Τα διαχειμάζοντα ενήλικα μπορούν να ζήσουν έως και 10 μήνες ενώ για αυτά που παράγονται κατά το θέρος η διάρκεια ζωής τους δεν ξεπερνά τους 2 με 3 μήνες. Ο χρόνος ανάπτυξης του εντόμου από αυγό έως ενήλικο σε καρπούς πιπεριάς διαρκεί περίπου 14 ημέρες, στην άριστη θερμοκρασία ανάπτυξης 26 με 28°C.

Τα ενήλικα θηλυκά αρχίζουν να εναποθέτουν τα αυγά τους δύο ημέρες μετά την σύζευξη. Τα αυγά εναποτίθενται μέσα με μικρές κοιλότητες ωοτοκίας που δημιουργεί το θηλυκό με τα στοματικά του μόρια κάτω από την επιδερμίδα των οφθαλμών ή των άγουρων καρπών και σπάνια των στελεχών των φυτών ξενιστών του. Τα αυγά είναι περίπου 0,5 mm σε μήκος

και είναι στην αρχή λευκού χρώματος, ενώ με την πάροδο του χρόνου αποκτούν κίτρινο χρώμα. Κάθε θηλυκό μπορεί να εναποθέσει από 340 έως 600 αβγά κατά την διάρκεια της ζωής του, με ημερήσιο ρυθμό 5 έως 7 αβγά την ημέρα. Οι νεαρές προνύμφες εμφανίζουν κανιβαλιστικές τάσεις και συνήθως, όταν αναπτύσσονται εντός των οφθαλμών, επιβιώνει και αναπτύσσεται μόνο μία. Στους καρπούς, όμως, απαντώνται περισσότερες της μιας προνύμφες. Η προνύμφη νυμφώνεται εντός των ιστών του ξενιστή σε νυμφικό κελί που δημιουργεί. Στις ΗΠΑ το έντομο εμφανίζει από 3 έως και 8 γενιές το έτος.

A2.6. Μορφολογικά χαρακτηριστικά εντόμων

Τα ενήλικα είναι σκούρου καφέ έως μαύρου χρώματος, με μήκος σώματος που φτάνει τα 3 mm και πλάτος τα 1,5 με 1,8 mm (Εικόνες 1, 2). Το σώμα καλύπτεται από μικρές κίτρινες τρίχες που στα νεκρά έντομα αλλάζουν χρώμα προς το λευκό. Τα μορφολογικά χαρακτηριστικά των ενηλίκων είναι τυπικά αυτών των εντόμων της οικογένειας των Curculionidae, όπου το κεφάλι μετατρέπεται σε οξύ ρύγχος με γονατοειδείς κεραίες. Το μήκος του ρύγχους είναι περίπου 1,5 mm.

Οι προνύμφες είναι λευκοκίτρινου χρώματος με καφέ κεφαλική κάψα, χωρίς πόδια (Εικόνες 3-5). Οι πλήρως ανεπτυγμένες προνύμφες φτάνουν τα 5 mm σε μήκος.

Οι νύμφες δείχνουν τα χαρακτηριστικά του ενηλίκου και είναι λευκού χρώματος αρχικά, αλλά καθώς ωριμάζουν ο χρωματισμός τους τείνει να γίνει κίτρινος και εμφανίζουν καφέ μάτια.

A2.7. Συμπτώματα Προσβολής

Η πρώτη ένδειξη της παρουσίας του εντόμου είναι τα συμπτώματα που παρατηρούνται πάνω στα φυτά ξενιστές (πιπεριές) (Εικόνες 2, 4, 5, 6). Τα ενήλικα τρέφονται στο υπέργειο τμήμα των φυτών ξενιστών τους δημιουργώντας μικρά κυκλικού ή οβάλ σχήματος βοθρία διατροφής. Τα συμπτώματα στα φύλλα εμφανίζονται σαν μικρές μαύρες κηλίδες. Η προνύμφη αναπτύσσεται εντός των ανθοφόρων οφθαλμών και των καρπών κατατρώγοντας τόσο τη σάρκα όσο και στους σπόρους. Η προσβολή των οφθαλμών και των καρπών προκαλεί αρχικά κίτρινο μεταχρωματισμό, παραμόρφωση και πρόωρη ωρίμανση καρπών, που ακολουθείται από πτώση ανθέων και καρπών. Η προσβολή των μεγαλύτερων καρπών από τις προνύμφες του εντόμου οδηγεί σε μαύρισμα και σήψη της καρδιάς του καρπού.

A2.8. Τρόποι μετακίνησης και διασποράς

Η μετακίνηση του εντόμου σε νέες περιοχές γίνεται μέσω του εμπορίου καρπών πιπεριάς και πιθανών και με καρπούς μελιτζάνας, είτε με τα ανήλικα στάδια εντός των προσβεβλημένων καρπών είτε ως ενήλικο εντός του φορτίου. Τα ενήλικα μπορούν να επιβιώσουν για περισσότερο από 3 εβδομάδες σε χαμηλές θερμοκρασίες (2-5°C). Η φυσική διασπορά του εντόμου μέσω της πτήσης των ενηλίκων είναι σχετικά περιορισμένη αλλά ικανή για την σταδιακή εξάπλωση του εντόμου όταν εισέρθει και εγκατασταθεί σε νέες περιοχές.

A3. ΕΙΔΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ

Οι επισκοπήσεις θα αφορούν σε τοποθέτηση κίτρινων κολλητικών παγίδων με φερομόνη ως ελκυστικό. Οι έλεγχοι θα εστιάσουν στην καλλιέργεια πιπεριάς και σε κεντρικά σημεία εμπορίας.

A3.1. Τοποθέτηση παγίδων

Για την διαπίστωση της παρουσίας ενηλίκων του εντόμου σε καλλιέργειες πιπεριάς τοποθετούνται κίτρινες κολλητικές παγίδες με φερόμονη ως ελκυστικό. Οι παγίδες τοποθετούνται στον αγρό από την περίοδο της άνθησης και ύστερα. Το ύψος ανάρτησης της παγίδας είναι λίγο πιο πάνω από το ύψος των φυτών της καλλιέργειας. Σε κάθε αγρό τοποθετείται μία παγίδα.

Στις κεντρικές αγορές οι παγίδες τοποθετούνται κατά στην περίοδο του καλοκαιριού σε κάποιο σταθερό σημείο της αγοράς. Σε κάθε σημείο τοποθετείται μία παγίδα.

Οι παγίδες ελέγχονται κάθε 15 ημέρες και εφόσον παρατηρηθεί σύλληψη εντόμων, η παγίδα συλλέγεται, αντικαθίσταται με νέα, συσκευάζεται κατάλληλα και αποστέλλεται για έλεγχο στο επίσημο Εργαστήριο.

Η παρακολούθηση των παγίδων γίνεται για διάστημα δύο μηνών περίπου (από Ιούνιο έως Σεπτέμβριο).

Ο αριθμός των σημείων ελέγχου και των παγίδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, αναφέρονται αναλυτικά στον Πίνακα 1.

A3.2. Καταγραφή ελέγχων-Σήμανση δειγμάτων

Η καταγραφή των ελέγχων γίνεται μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής του Μ.Φ.Ι (surveys.bpi.gr). Για κάθε σημείο ελέγχου (παγίδα) δημιουργείται μια καινούργια εγγραφή στην οποία καταγράφονται στην συνέχεια όλοι οι έλεγχοι. Τα στοιχεία της ετικέτας υποβάλλονται μέσω της εφαρμογής στο αρμόδιο Εργαστήριο, ενώ παράλληλα η ετικέτα τυπώνεται και χρησιμοποιείται για την σήμανση του δείγματος που θα αποσταλεί για περαιτέρω εργαστηριακό έλεγχο. Αναλυτικές οδηγίες για τον τρόπο λειτουργίας της ηλεκτρονικής εφαρμογής μαζί με τους κωδικούς πρόσβασης έχουν αποσταλεί στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο των ΦΕ.

A3.3. Αποστολή δειγμάτων

Τα δείγματα (κίτρινες κολλητικές παγίδες) θα αποστέλλονται στο αρμόδιο εργαστήριο του Μπενακείου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου στην κάτωθι διεύθυνση:

Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο Εργαστήριο: Γεωργικής Εντομολογίας Στ. Δέλτα 8, 145 61 Κηφισιά

Τηλ.: 210 8180219

(υπ' όψιν Δ. Π. Παπαχρήστου ή Σ. Αντωνάτου)

Με την ένδειξη «ΕΤΗΣΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ *Anthonomus eugenii* Cano 2019»

A4. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι, ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Πίνακας 1. Προγραμματισμένοι ετήσιοι έλεγχοι ανά Περιφερειακή Ενότητα για το έντομο καραντίνας <i>Anthonomus eugenii</i> Cano στο πλαίσιο των επισκοπήσεων για το έτος 2024				
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ		Αριθμός θέσεων	Αριθμός παγίδων	Συνολικός αριθμός ελέγχων παγίδων
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ				
1	Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	2	2	6
2	Π.Ε. ΞΑΝΘΗΣ	2	2	6
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ				
1	Π.Ε. ΗΜΑΘΙΑΣ	2	2	6
2	Π.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ¹	1	2	6
3	Π.Ε. ΠΙΕΡΙΑΣ	2	2	6
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ				
4	Π.Ε. ΦΛΩΡΙΝΑΣ	2	2	6
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ				
1	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	2	2	6
2	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	2	2	6
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ				
1	Π.Ε. ΗΛΕΙΑΣ	2	2	6
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ				
1	Π.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	2	2	6
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ				
1	Π.Ε. ΠΕΙΡΑΙΩΣ ¹	1	2	6
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ				
1	Π.Ε. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	2	2	6
2	Π.Ε. ΛΑΣΙΘΙΟΥ	2	2	6
ΣΥΝΟΛΟ		24	26	78
¹ Αφορά σε ελέγχους κεντρικών λαχαναγορών				

Α4. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι, ΕΙΚΟΝΕΣ

Εικόνα 1. Juliana Cardona-Duque, University of Puerto Rico, Bugwood.org

Εικόνα 2. David Riley, University of Georgia, Bugwood.org

Εικόνα 3. Alton N. Sparks, Jr., University of Georgia, Bugwood.org

Εικόνα 4. David Riley, University of Georgia, Bugwood.org

Εικόνα 5. David Riley, University of Georgia, Bugwood.org

Εικόνα 6. David Riley, University of Georgia, Bugwood.org

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

HARMFUL ORGANISM NOTIFICATION FORM

(Based on Annex of Commission Implementing Regulation 2019/1715/EU)

1.	Notification from NPPO of:	
2.	Responsible Person:	-Name: -Telephone number: -Email:
3.	Report sent in (date):	
4.	Scientific name of the harmful organism (including as appropriate the pathovar):	
5.	Categorization of the pest (Quarantine pest, EU Annexes, EPPO A1/A2, Alert List, none):	
6.	Executive summary (Summary of the information in points 8 to 17) :	
7.	Deadlines for submission of notification (according to Article 32 of Commission Implementing Regulation 2019/1715/EU)	-(1) partial notification in accordance with Article 32(1) or 32(2) ☐ -(2) notification in accordance with Article 32(3) ☐ -(3) update of the notification in accordance with Article 32(4) ☐ -(4) closing note indicating the termination of the taken measures and the reasoning for such termination. ☐ Reasons for termination:.....

8.	Location of presence of harmful organism (give suitable and appropriate details):	-Administrative region:..... -Nomenclature of Eurostat territorial units (NUTS): -GPS coordinates: -Map(s):
9.	Reason for notification: (e.g First report / Updated situation / Eradication / New pest....)	
		-(1) first confirmed or suspected presence of the harmful organism in the territory of the Member State concerned ☐ -(2) confirmed or suspected appearance of the harmful organism in part of the territory of the Member State concerned, in which its presence was previously unknown. ☐ -(3) where applicable, indication that the harmful organism appeared in part of the territory of the Member State concerned, in which that harmful organism had been previously present but eradicated. ☐ -Other (please explain) ☐
10.	Pest status of the <u>area</u> where the harmful organism has been found present, after the official confirmation (Please indicate with explanatory note)	
		(1) Present: in all parts of the area concerned ☐ (2) Present: only in specific parts of the area concerned ☐ (3) Present: in specific parts of the area where host plants are not grown ☐ (4) Present: under eradication ☐ (5) Present: under containment ☐

		(6) Present: at low prevalence ☐ (7) Absent: Pest found present but eradicated ☐ (8) Absent: Pest found present but no longer present for reasons other than eradication ☐ (9) Transient (the presence of the harmful organism is not expected to lead to establishment): non-actionable ☐ (10) Transient: actionable, under surveillance ☐ (11) Transient: actionable, under eradication ☐ (12) Other ☐
	<u>Explanatory note:</u>	
11.	Pest status in the <u>Member State</u> concerned <u>before</u> the official confirmation of the presence, or suspected presence, of the harmful organism (Please indicate with explanatory note).	
		(1) Present: in all parts of the Member State concerned ☐ (2) Present: only in some parts of the Member State concerned ☐ (3) Present: in specific parts of the Member State, where host crop(s) are not grown ☐ (4) Present: Seasonally ☐ (5) Present: under eradication ☐ (6) Present: under containment, in case eradication is impossible ☐ (7) Present: at low prevalence ☐

		(8) Absent: no pest records ☐ (9) Absent: Pest eradicated ☐ (10) Absent: Pest no longer present for reasons other than eradication ☐ (11) Absent: Pest records invalid ☐ (12) Absent: Pest records unreliable ☐ (13) Absent: intercepted only ☐ (14) Transient: non-actionable ☐ (15) Transient: actionable, under surveillance ☐ (16) Transient: actionable, under eradication ☐ (17) Other ☐
	<u>Explanatory note:</u>	
12.	Pest status in the <u>Member State</u> concerned <u>after</u> the official confirmation of the presence of the harmful organism (Please indicate with explanatory note).	
		(1) Present: in all parts of the Member State concerned ☐ (2) Present: only in some parts of the Member State concerned ☐ (3) Present: in specific parts of the Member State, where host crop(s) are not grown ☐ (4) Present: Seasonally ☐ (5) Present: under eradication ☐

		(6) Present: under containment, in case eradication is impossible ☐ (7) Present: at low prevalence ☐ (8) Absent: Pest eradicated ☐ (9) Absent: Pest no longer present for reasons other than eradication (10) Absent: Pest records invalid (11) Absent: Pest records unreliable (12) Absent: intercepted only ☐ (13) Transient: non-actionable ☐ (14) Transient: actionable, under surveillance ☐ (15) Transient: actionable, under eradication ☐ (16) Other ☐
	<u>Explanatory note:</u>	
13.	Information relating to the finding, sampling, testing and confirmation of the harmful organism:	
	- Date of finding	
	- Date of official confirmation of the harmful organism's identity.	
	- How the presence or appearance of the harmful organism was found (Where applicable, indication of the date of	(1) pest related official survey ☐ (2) survey related to an existing or eradicated outbreak of a harmful organism ☐

	inspection(s), the description of the method of inspection (including details of the visual or other checks as appropriate), and a short description of the site where the inspection took place, the findings of that inspection and picture(s). In the case of options (3) and (4), indication of the date of inspection(s), the description of the method of inspection (including details of the visual or other checks as appropriate). Possible submission of a short description of the site where the inspection took place, the findings of that inspection and picture(s)).	(3) phytosanitary inspections of any type ☐ (4) trace back and forward inspection related to the specific presence of the harmful organism concerned ☐ (5) official inspection for purposes other than phytosanitary ones ☐ (6) information submitted by professional operators, laboratories or other persons ☐ (7) scientific information ☐ (8) other (please specify) ☐.....
	- Sampling for laboratory analysis (information concerning the sampling procedure for laboratory analysis, including date, method, and sample size).	
	- Laboratory (name and the address of the laboratory(ies) involved in the identification of the harmful organism concerned).	
	- Diagnostic method. (information on the protocol used for the identification of the harmful organism)	
14.	Information related to the infested area, and the severity and source of the outbreak in that area.	

	- Size and delimitation of the infested area.	(1) infested surface (m2, ha, km2): (2) number of infested plants (pieces): (3) volume of infested plant products (tons, m3): (4) GPS coordinates, or any other specific description, of the delimitation of the infested area:
	- Characteristics of the infested area and its vicinity. (For each option, indication whether the respective infestation concerns one or more of the following elements: plants for planting, other plants, or plant products).	(1) Open air – production area ☐ (1.1) field (arable, pasture) ☐ (1.2) orchard/vineyard ☐ (1.3) nursery ☐ (1.4) forest. ☐ (2) Open air – other ☐ (2.1) private garden ☐ (2.2) public sites ☐ (2.3) conservation area ☐ (2.4) wild plants in areas other than conservation areas ☐ (2.5) other, with specification of the particular case ☐ (3) Physically closed conditions ☐ (3.1) greenhouse ☐ (3.2) private site, other than greenhouse ☐ (3.3) public site, other than greenhouse ☐ (3.4) other, with specification of the particular case ☐
	- Host plants in the infested area and its vicinity (Indication of the scientific name of host plants in that area. Additional information is	

	possible concerning the density of host plants in the area, with reference to cultivation practices, specific characteristic of the habitats, or information about susceptible plant products, produced in the area).	
	- Infested plant(s), plant product(s) and other object(s) (Indication of the scientific name of the infested host plant(s). Submission of the variety and, for plant products, the type of the commodity, as appropriate, is possible).	
	- Vectors present in the area (the scientific name of the vectors at least at genus level).	
15.	Severity of the outbreak.	
16.	Source of the outbreak.	
17.	Official phytosanitary measures.	
	- Adoption of official phytosanitary measures (In the case of establishment of a demarcated area, indication under options (1), (2) and (3), whether those measures are taken in or outside that area. In case of option (5), indication of the reason for not taking any official phytosanitary measures).	(1) Official phytosanitary measures in the form of chemical, biological or physical treatment have been taken ☐ (2) Official phytosanitary measures, other than measures in the form of chemical, biological or physical treatment, have been taken ☐ (3) Official phytosanitary measures will be taken ☐ (4) Decision on whether official phytosanitary measures will be taken is pending ☐ (5) No official phytosanitary measures. ☐
	- Date of adoption of the official phytosanitary measures (In case of	

	temporary measures, indication of their expected duration).	
	- Identification of the area covered by the official phytosanitary measures (Indication of the method used to identify the area covered by the official phytosanitary measures. In case surveys were carried out, the results of those surveys).	
	- Objective of the official phytosanitary measures.	(1) eradication ☐ (2) containment, in case eradication is impossible ☐
	- Measures affecting the movement of goods (In the case of option (1), description of the measures).	(1) measures affect import into or movement within the Union of goods ☐ (2) measures do not affect import into or movement within the Union of goods ☐
	- Specific surveys (In case surveys are carried out as part of official phytosanitary measures, indication of their methodology, duration and scope).	
18.	Pest risk analysis / assessment (In case of options (3) and (4), description of the major findings, and attachment of the respective pest risk analysis or indication of the source where that analysis can be found).	(1) Pest risk assessment is not request for those pests referred to in points (a) and (b) of the first paragraph of Article 11, or subject to measures referred to in the second subparagraph of Article 30(1) of Regulation (EU) 2016/2031 ☐ (2) Pest risk analysis, or preliminary pest risk analysis, under development ☐ (3) Preliminary pest risk analysis exists ☐ (4) Pest risk analysis exists ☐ (5) Assessment of the risk presented by non – regulated pest was done by means other than a preliminary pest risk assessment ☐
19.	References/Links: (if available,	

	provide references to publications/websites where the pest record has already been published and to other useful sources of information if the pest concerned is not well known)	
20.	Request to the Commission to submit the information of the notification to EPPO	Yes: ☐ No: ☐